

VILÁG

Megjelenik e politikai, tudományos és művészeti lap minden héten kétszer: Szerdán és Szombaton. Hivatalos tudósításokon kívül, Hírlője közül minden hirdetőment, egy ötös-szelet sorától három krajczárért pengő pénzben.

Nem-rendes levelezők kéretnek az Intézethez bérmentesen küldeni közléseiket.

Előfizethető helyben a szerkesztő-hivatalban [Sebestyén-utca 288. sz. alatt, földszint], felévre postán 6, különben 5 ezüst forinttal; az országban minden — azon kívül csak a bécsi cs. kir. fő-postahivatalnál Bécsben.

Minden közlés „a Világ szerkesztő-hivatalának” cím alatt kéretük beküldetni.

Tartalom.

MAGYARORSZÁG ÉS ERDÉLY. (Előleptetés, Kinevezések, nyugalmazás, halálhírek. A pesti k. Egyetem 1842. d. iskolai évre választott dékánjai és nagys. rectora. — Házi adó. (X. közlés: indirect adó). Dunaparti jelenet. — Fővárosi hírek. Közoktatási ügy Magyar adó). Kijelentés a külföldön lakó hazánkban Kisdudovó intézetek Magyarországon terjesztő egyesület közgyűlése. Tudósítás: Veszprém megye közgyűléséről. Utóhangzat a Fejérmegyei mult közgyűléséről. — Vidéki közlések: Balaton Fűre dről. — L. gyűléshez. — Tüzérség részletes leírása, újabb adakozás az itteni elégettek számára szerkesztő-hivatalunkban. Pozsonyban: hasznosbérleti faggatások 'sat. Szegedről: Maróthy István hasznosbérleti jeles utazó és nyelvtudós. Zólyomból: Tanítók buzgalma a magyarnyelvtérjesztésben. Zalaegerszegről: (Időjárás.) Vázlata egy dramai jelenetnek mostankorunkból. Nyilatkozat. Hírlapi kalázeok.

KÜLFÖLD. Franciaország. (Párisi levél. Belkörülmények; kormányzósági kérdés. Ledru-Rollin elíteltetik. Római régiség Pounban 'sat.) [Nagybritannia. (Alsó és felsőházi ülés. 1. landi népinség. A szegényi-törvények fölötti javítási indítvány második olvasatát. Gazdagok részvétele.) — Spanyolország. (A madridi hírlapok. — Örködés az angol pamut-árak ellen. Rablók üldözése. Don Francisco elhagyja Madridot. — Belgium. Kereskedési szerződés.) — Észak-amerika. (Tyler vetója.) — Vegyes közlések.

Hivatalos jelentések és magán-hírdetések.

Magyarország és Erdély.

Ó cs. 's ap. kir. Főlsége Ambrus Mihály és Schedius Lajos, k. helytartósági titkokokat, továbbá pacseri Odrý József, Bács megye első alispánját helytartósági tanácsosokká mélt. legkegy. kinevezni.

Ó cs. 's ap. kir. Főlsége aranydíjak fohutására Kaszaniczky Jakab kir. bányász-gyakornokot mélt. legkegy. kinevezni.

Ó Felső Steiger Józsefet szlatinai sómázsást kegyelmesen nyugalmazni méltóztatott.

Hallerkeői gróf Haller László nyugalmaz. vezérőrnagy, cs. k. kamarás, Zágomban (Erdélyben) rövid betegeskedés után jul. 18. regg. 7 órakor élte 63. évében elhunyt.

Apponyi Antonia szül. Esterházy gr. nő, csillagkeresztes dáma mult jul. 18-án élete 83dik évében égési sebek következtében meghalozott. Benne a pozsonyi szegénység valódi jótévedjét veszte.

A pesti kir. tud. Egyetemen jul. 25-ken az 1842. iskolai évre, a hittudományi kar dékánjaul választott t. Szilassy János, a lelképítés tudomány tanítója. A törvénytudományi kar Jurjevich József, az orvosi kar Bugát Pál, a bölcsészeti kar Horvát József urakat, eddigi dékánjait, újlag megerősítette. — Jul. 30-án az ujonnan választott, 's hivatalában megerősített dékánok 's a Karok idősbei által jövő iskolai évre nagyságos rectorrá tek. Reseta János ur a németnyelv és litteratura tanítója választott ugyan el, de ki fontos okoknál fogva e hivatalt el nem vállalván, helyébe újabb szavazással t. Dégen János ur felsőbb számolás tanítója választott.

† Pest, augusztus 10-ken 1842.

Házi-adó.

(X. Közlés.)

(Indirect adó.) Mult számunkban tett ígretünk-höz képest, 's az ott kifejtett körülményektől kényszerítve kijelentünk miis néhány tárgyat, mellyek véleményünk szerint az indirect adózásra legalkalmasabbak; — 's e működésünkben azoknak nyomán menendünk, mik e tekintetben a Pesti Hírlapban, különösen ennek 139 és 140. számában, olvashatók.

Mindenekelőtt a kérdéses lap 139dik számában azon kutfők taglaltatnak, mellyeket az országgyűlésileg kiküldött választmányok *) az országos pénztár kiállítására javasoltak. — Mi mellözven azon kutfőket, mellyek a körülmények változával elenyésztek, például: hogy a Jász-kun-kerületek a német rendtől kiváltassanak, 's a közpénztár értékéhez csatoltassanak, 's a t. természetesen csak azokról szólhatunk, mik még jelenleg léteznek.

Ezek közt főtekinetet érdemelnek a harminczadok; különös figyelemmel van ezekre az 1715diki és 1741ki országos választmány. — Az első a kir. harminczadon felül fizetendő felharminczadot; — 's az asszonyi fényezésre 's férfiruha-kelmékre, mellyek külföldről hozatnak különös adót javasol; — a másik némelly kivitelei árucikkektől az országos pénztárba folyandó határvámot indítványoz, szervesen minden pár lótl, vagy ökörtől egy forintot, sertés párjátul 3 krt., juhétul egy krt., egy mázsa dohánytul 6 krt. — E javaslatokrul a Pesti Hírlap így vélekedik: hogy ezek nem a mennyiség, és mód, hanem a bennök rejő elv (?) tekintetében ma is főbb tekinetet érdemel-

*) 1715, 1741, 1790., 1802. és 1827ben.

nek, mi világos magyarsággal azt látszik tenni: hogy e javaslatok többi részei mitsem érnek, és csak annyiban érdemlenek figyelmet, mennyiben a határvámok azon utak ('s így nem elvek) közé számíttatnak, mellyeken az indirect adózási jövedelmek az országos pénztárba befolyjanak; 's mi e véleményben tökéletesen osztozunk, ugy abban is, hogy a határvámok megállapításában ovatos mérséklet alkalmazással 's az ország iparának emelését szemünk előtt tartva kell fellépni; — mellékesen légyen mondva, ez utolsó eléggé ismeretes szójárás honunkban, bár gyakorlatilag több volna mint szójárás, 's nemzetünk nemcsak adórendszere nék bár minélelőbb történetű megállapításánál, hanem egyéb ügyei elintézésénél is erre kellő figyelmet fordítanak; de a mi ezek felül mondatik, különösen, hogy „a politikai gazdaságtan nemzeti rendszerének józan elveit soha személtől veszteni nem szabad”, ezt — már egész őszinteséggel mondva — meglehet nagy kárunkra, mi nem értjük. — Részünkül legalább nem ismerünk nyelvet, mellyen illy című munkát „a politikai gazdaságtan nemzeti rendszeré” kezünkhez kaphattunk volna; valami új tannak, vagy rendszernek kell ennek lenni, mellyel a Pesti Hírlap érdemes szerkesztője a nagy közönséget szerencsésíteni szándékozik; — ha csak e különös címzetű rendszer, vagy tan alatt a nemzeti gazdaságtan (National-Oeconomie) nem értetik, mi, ha így van, 's hogy így lehet, a Pesti Hírlap 141ik számából gyanítjuk, akkor ennek elveire is kétségtelenül kell figyelni; de ez természetesen még nem elég, hanem megkiváratik, hogy az, mit mi mult számunkban az indirect adóra nézve általánosan mondtunk, a határvámok megállapításánál is kellő figyelenbe vétessek, — azaz ne csak a nemzeti gazdálkodás, hanem a financialis 's egyéb politikai elvek méltánylásával ezeknek egybehangzása lehetőségig eszközöltessék.

A második kutfő, mellyet az 1715. országos választmány javasol: 15 krt. minden mázsa sötul; 's így már e választmány az emésztési adót (Consumtionssteuer) elvben elfogadá, az 1791: 14. törv. czikk pedig e z adó nemét törvényesen az életbe átvéte. — Mi az emésztési adót azoknak sorába helyezzük, mellyet elvben el kell fogadni, ha csak kevésse is nagyobb pénzös.veget akarunk az országos szükségek pótlására fordítani; — 's pedig annyival inkább, minthogy épen ezen adó neme az, mellynek czélszerű megállapításával az általunk érintett adórendszeri 's más politikai elveket legkönnyebb, őszhangzásba hozni. — Midőn azonban így nyilatkozunk, nem oszthatjuk azoknak véleményét, kik az országos czélok elérésére a sóárának további felemelését ajánlják; — erről azonban, 's néhány cikkeknek kijelöléséről, mellyeket ez adó nemében leginkább vélnék használhatóknak, jövő alkalommal. —

A harmadik kutfő, mellyet a többször érintett 1715ki országos választmány javasol, a lajstromozási adó. — Ez adó nemét, mellyet a külföld legkitűnőbb publicistái helyeslenek, honunkban mélyen tisztelt barátunk gróf Dessewffy Emil nem régebben indítványba hozta, 's mind általa mind pedig a Pesti Hírlap érdemes szerkesztője által bizonyító okokkal támogatott. 'S miután tudunkra legalább ellenvélemény még fel nem hozott, a hallgatást úgy akarjuk tekinteni, mint általános helyeslést, minek következtében az okokkalt támogatást főlölegnek tartván, csak azon különbségre szoritjuk nézeteink előterjesztését, melly az érintett két vélemény közt létezik. —

Az Alföldi Levelek nagytekinetű szerzője, a lajstromozási adót csak nem eső örökösödés, osztály, 's bármilyen névvel nevezhető birtokváltozásnál javasolja megállapíttatni; — a Pesti Hírlap érdemes szerkesztője pedig ez adónemet ugy financialis, mint politikai tekinetekből, nem figyelve a polgári osztályzatokra, általánosnak ohajtja. — Mi gr. Dessewffy Emilnek az adó-kérdésbeni gondolkodás módját ismervén, biztosan állíthatjuk, hogy ő e tekinetetben politikai osztályzatot épen úgy nem ismér, mint mi; egyedül financialis szempont szolgálthatott tehát okot e különböztetésre. — Részünkül legalább már egy alkalommal oda nyilatkozván, hogy azon esetre, ha az tűnnék ki, hogy a hadi adónak viselése által a parasztság arány-

talatul rovatik meg, *) akkor ezen aránytalanság másaton egyenlítésék ki, — egy pillanatig sem kételkedünk, de csak az érintett szempontból, a tervezett megkülönböztetést elfogadni; — egyébkint mitán a ki egyenlítés több más uton is történhetik, különösen ha figyelem fordítatik azon elvre, hogy az elsőszükségű tárgyak, mellyek a parasztság főszükségeit, egyszerűsmind főjöveldelmét teszik, vagy épen nem, vagy a lehető legkevésbbé rovassanak meg, — igen természetes, hogy e megkülönböztetéshez körömszakadtig nem ragaszkodunk. —

A másik véleménykülönbség sokkal lényegesebb. A Pesti Hírlap t. i. azokon felül, miket gr. Dessewffy Emil e tekintetben javasol, még minden terhes szerződésre, és kölesönvételekre is kívánja a lajstromozási adót kiterjeszteni, 's pedig kötelezőleg úgy: hogy a kötelezőlevél még érvényességig se bírjon, ha csak bizonyos idő alatt be nem tábláztatik. — E javaslat egészen új eszmét tartalmaz, 's ha itt az ige megtestesülne, akkor e javaslat szerzője mint egy új adónemnek alapítója lenne tekintendő. — Jó előre kételkedünk azonban, hogy a tervezett adózás neme bárhol is pártolókra találhatna: mert elismerjük ugyan fontosságát azon okoskodásnak, melly e javaslat támogatásaul felhozott, hogy t. i. a hitelezés a jellemét szilárdabb alapot nyerne azáltal, ha kinekinek követelő és tartozó állapotja tisztába hozatnék; azonban egy pillanatig sem kételkedünk kimondani, hogy e czélt elérni teljes lehetetlen; sőt bizonyosnak tartjuk, hogy e javaslat által a hitelen halálos dőfés történék; — mert miután elmult nagy részben azon boldog idő, hol az adott szó tiz kötelezővnyvel fölért, csakugyan az őszves tartozás betáblázása által a szenvedő (passiv) állapot legnagyobb részben tisztába hozatik; de mennyi az, mi a betáblázható követelések fölött a cselekvő (activ) állapothoz tartozik. — Nem szólnak az ingatlan vagyronul, melly mindenki szemei előtt lévén, ennek mennyiségéről legalább, noha gyakran tudomás sok alkalmatlansággal szerezhető; — de hol marad az ingójavaknak, a szekiényben levő, vagy külföldieknek kölcsönözött, és így be nem táblázható pénzeknek összege, hol azon töke, melly a munkás ember két kezében, 's elmetehetségiben rejlik, 's a t. és az ezekből járn szokott, de sem betáblázható, sem keltőleg meg nem tudható jövedelmi mennyiség? — minek természetes következménye az lenne, hogy a javasolt kötelező lajstromozás által olly mérleget idéznénk elő, mellyben a szenvedő állapot igazságtalan túlyomóságot nyerendne; — 's ezáltal azon csekély hitelnek, mellynek emelésén bizony mondhatni sypsihusi munkával törekszünk, még inkább csökkenne; — 's az innen következő kiszámíthatlan veszteség vajmi kevésse pótolatnék azon eredmény által: „hogy a csalárd bukások azon neme, melly holmi activ követelések eltitkolását használja egy kissé megnehezítettnek.”) — Figyelmezzünk még ezeken felül a nemzett bizony nem kárthatható jellemére, száz között alig van tiz, ki a betáblázást jó néven venné, 's pedig épen azok, kik e functiot nem szeretik, nem utolsók a fizetők között, 's hitelük is nem a legrosszabb lábón áll; végre nem hiszszük, hogy a polgári társaság akár érdekében, akár jogában volna annyira avatkozni a magány viszonyokba, hogy minden kölcsönvett garast a nagy közönséggel tudasson, mit természetesen mellőzni nem lehet, ha a többször érintett adóneme pártolást nyerne. Hogy a pénztőket is adó alá kell vetni, ez kétségtelen, 's mi e czél elérésére alkalmasb adó nemét mint a Pesti Hírlap által annyira kárthatott bélyegadót nem ismerünk. Erről azonban, 's néhány más tárgyrul jövő alkalommal.

*) Kérjük a teendő számvetés alkalmával nem feledni azt, mit mi már több alkalommal mondtunk, t. i. hogy a hadi adó terheben a portalis értékkel bíró nemesség 's pedig nem e kély mennyiségben részesül.

**) A Pesti Hírlap e szavai: „egy kissé” eléggé mutatják, hogy e javaslat által sem gátolhatunk meg tökéletesen a csalárd bukások fenntartott neme; — mit véleményünk szerint csakugyan semmi ember-intézet eszközölni nem is képes; — pedig még akkor is, ha e czél tökéletesen elérnék, — bizony azon kár mellyet a hitel szenvedne, ezen eredmény által csak igen kissé pótolatnék. — A.

Dunaparti jelenet. Pesten jul. 22. 1842.
— **A.** (Táblabíró; ősz haj, és bajusz, alacsony, széles kalap, magyar nadrág, ezüst sarkantyús eszima, hosszú száru pipa, és kostök, eredeti magyar vonások.) Uram öcsém! tudom olvassa az újságokat, mondjon hát valami újat? —

B. (Szóval haladó megyei törvényhozó, egyszerűsmind közkívánati hiteles tolmács: legújabb divatú kalap, és ruházat, színes nyakkendő, és mellény, hajfűrtök a l'enfant, bajusz és szakál a la jeune France, legújabb divatú szipa-tök, benne amerikai „imperiales” szipák, valódi radical ante-statu-quo arez, vágyteli, elégedetlen, és busan elhatározott, mellyen mind a haza szolgálatában tett éji fáradsalmak nyomdokai, mind az anyagi élvezetekről tartózkodás jelei; szóval egy bizonyos kénytelen Stoicismus, igen világosan észrevehető.) Mióta nemzetem szívverébe felvette azon magaslatos eszmét, hogy „magyar hon pillanatai drágák,” azóta telve a Pesti Hírlap a nemzeti haladás főséges jelenségeinek szívemelő elszorozásával, és magasabban ver a szív minden honfiban, midőn látja, mint porlasztja szét a nemzeti aczél-türelmet az ellene tornyosuló akadályokat, és mikép vi-ki diadalt diadal után a kifejlődési lajtorján.

A. Aczél-türelmet? szalma-tűz kedves öcsém, szalmatűz!

B. Látom, ön is fontolva haladó, és talán azokhoz tartozik, kik „olgy lakzira sütnek, főznek, mellynek contoját, ha a nemzet gazda nélkül találna számolni, majd a nagy harang fizet meg, mikor a nemzet sírja felett megkondul.” *)

A. Nem bíz ön, kedves öcsém, én a magam conto-ját magam szoktam megfizetni, míg az olyan korszellemes úrfieskákéit, mint a fiam is meg uram-öcsém, rendszeren mi örögek fizetjük. Fontolva haladó? az vagyok biz ön kedves öcsém — de hát ti megfontolás nélkül akartok haladni, mert a fontolva haladók ellen unalmig tréfáltok?

B. Uram! túl vagyunk a discussio stadiuman, a cselekvés stadiumába léptünk, — eljött az élet és kinevelte a logicát; a kor jogot követel és nem kegyelmet; szólan, és ha szükség férjfiásan tenni kell az ébredés korszakában!!!

A. Már kérem kedves öcsém, de kövesse meg magát —

B. (közbeszólva) A sophisták általi esürés esavarások ideje lejárt, és nem tűrjük többé, hogy a nyilvánosság fénytárasztó szöveteinekél előre siető nemzet lábaira az avas obscuritasok, és elavult balitéletek leventái zsbibasztó olmsulyokat bigyesszenek! Nem tűrjük —

A. (indulattal). Kedves öcsém, hallgass ki hát. —

B. (közbeszólva) Ho! tudom, mit akar ön mondani. Nem tűrjük, hogy megrögzött előítéletek zsarnokoskodjanak e nemzetben, és kezdjük bár a teendőket elől vagy hátul, nem tűrjük, hogy bárki is haladásunkat gátolhassa. „Egy Nemzet újrászületési szaka és harezai olyanok, mint a hajdankor hőseinek küzdelmei, mellyek mennyei fénykört vonnak a küzdő félistelen körül, csillagokkal jelevén meg a pályát, mellyen imezek magoknak halhatatlanságot szereznek.” **) A nemzeti ébredező —

A. (közbeszólva) Tehát a hajdonkornak is voltak hősei —

B. (indulattal) Még nem végeztem el — türelmet kérek. A nemzeti fenmaradásérti küzdelmek magasztos tanúságául szolgál a bihari casinó —

A. (közbeszólva) Ezek tehát azon félistenek? —

B. (élesen) Nem ezek, — de igen sajnálom, midőn látom kell, hogy a mérséklettel annyira kérdők aggkor az, melly feleli, mikép minden vitátnak sine qua non-ja abban fekszik, hogy egymást kihallgassuk. (Nyugodttabban, de pathoszzsal) Szerénység az érdem kísérfje. A bihari casinó azon legújabb határozata, miszerint a világerejű eszmék sugallásaitól áthatva, az ébredező nemzeti önértet ihletései között, megértve nemzeti kötelességeit, messze kitiltá köréből a „Nemzeti Újságot,” ezen végzést hírlapokban közzé tétetni rendelé *) és ekkép elégtételt adott a haladás jelen korának; ez, Uram, olyan tény, melly dicsőségre válik egy Nemzetnek, és annak újjászületési és élet-képességére nevezet többet bizonyít, mint a mennyit a tespedők seregei, armányos sophismáik undok fortélyaiaval eltagadhatnának. Egy új tégla a nemzeti nagyságnak a csillagok felé mármár emelkedni kezdő épületében!

*) Lásd P. H. 162 szám. Gyönyörű, izléstelen fordulat, a hírlapi sztyl utánzandó példánya! A beküldő.

**) Lásd P. H. 162 szám. Csak az sajnos, hogy egy-nemmelly illyes csillagokkal jelölt pályán némi fekete foltocskák találkoznak. A beküldő.

A. Ugyan úgy-e? mérges egy Casino lehet ez a bihari, kedves Öcsém. De ugyan teljesítik-e a Hírlapok ezen „Rendelést”? —

B. (méltósággal és komolyan). Fogják, Uram, fogják. A nemzeti közvélemény ellentállhatatlan, mint a vizek hullámzó árjai, és hasztalan áll annak elibe bármely akadály, el fog sodortatni, és a semmiség tatóngó mélységébe süllyeszteni!

A. A szegény „Nemzeti Újság” csak ugyan egy előfizetőt veszített? De kérem kedves Öcsém, talán a bihari casinó nem képví —

B. (közbeszólva keserűen). Arva lelkekre mondom, siralmas annak állapotja, ki a kifejezett nemzeti rosszalás erkölcsi hatását méltányolni nem tudja; (méltósággal) ki ugyanazonította magát a nemzet érzésmódjával, ki magába felvette nemzete szívívgyait, ki a kerkívánatait megérteni tudja, és a nemzeti véralkat ütéréinek lüktetéseire gondosan, és status-férjfiás éleslátással figyel, abban, ne kételkedjünk, meg van mindig a tapintat is eltalálni a nemzet közvéleményét. És a „nemzet emberétől” a P. H. szerkesztőjétől ki fogja ezen tapintatot eltagadhatni? És ő nem mondá-e ki már régen, hogy a „Nemzeti Újságot” ignorálandja? — ki van ezzel mondvá a nemzeti rosszalás esalhatatlan „Verdict”-je, mellynek világerővel kell hatni elébb utóbb, mert az örökigazság szava ellenállhatatlan! O dicső, o magasztos nyilvánosság! Aldom fényugáridat! Nem maradnak tehát már a nagy tettek titokban, hanem ki a napfényre, és köztudomásra jutnak, buzdításul és példálul a bámuló honfiaknak! Nem jöhet többé vissza tehát azon kor, mellyben az egészségben pezsgő nemzeti élet illy szívemelő jelensége, mint a bihari casinó határozat, szerény homályban elrejtve maradt! O egyesületi szellem! fejlődésben vagy minden irányban, és állapotod irigylendő valóban, mert midőn egy hírlap nem járátása által néhány pengő forintot megkimélsz, és így a takarékoság elveinek hódolsz — egy úttal nemzeti kötelességet teljesítesz, és nemzeti rosszalást tolmácsolsz! Üdvözöllek hazám új korszaka! (el)

A. Uff! majd belé fuladtam ezen szótengerbe! Menj kedves öcsém. Rád illik a diák mondás: „O recens odium! O juvenile consilium! O stulti adolescentuli! qui omnem perdidistis Rempubliam!” Szóhoz alig tudtam férni, és még is ő hánykolódott, és végre annak rendi szerint leis torkolt, az Isten adta felíg meddig német, felíg meddig francia reformerje, vagy minek is hívják. — O tempora, O mores! Jocosus ambulator.

Oktatási ügy. Nem tartjuk fölöslegesnek lapjaink olvasói közül azon atyákat, kiknek magzataik közoktatásban részesülnek, figyelmeztetni a nméltóságú magyar királyi Helytartó tanács f. é. januarius 4én 131ik szám alatt költ k. rendeleteinek tartalmára, melly szerint jövendőben az iskolai esztendő mindenkor October 15ő napján fog kezdődni — s october három első napja a tanuló ifjuság beírására fordított. October 3án léssen egyszersmind a sz. Lélek segítségül-hívása, october 4én pedig, ha csak vasárnapra nem esnék, az iskolai előadások (praelectiones) mindenütt mulhatatlanul elkezdődnek; végre az ifjuság fölveteléről szerkeszendő jegyzőkönyvek az illető tanítók s dékánok által october 8kán bevégezettvén, az illető igazgatóknak általadatnak úgy, hogy a későbbben egész october 15őig magokat jelentendő tanuló ifjuk, ha csak súlyos betegség, vagy mas fontos és minden esetre hitelesen bebizonyítandó körülmények által nem akadályoztattak, az iskolák az évbni folytatásától végképen elmozdittatnak.

Fővárosi hírek.

† Pest, august. 10én. A mult hét utolsó napjaiban fenséges Nadorunk Bécsből érkezvén azonnal meglátogató az épülő Muzéumot s a Ludoviceát, — s nem sokára Al-Csútra távozott. A Muzéum homlokzatán már felállítani kezdik a roppant oszlopokat, mellyek a nagy épületnek bizonyosan nagyszerű tekintet adandnak. A jeles épületek közé, mellyek falait újlag kidiszítik, tartozik a redout épület-oszlopok homlokzatával s szobraival, miket most is kicsinosítva szemlélhetni. Mikor fog valahára nemzeti színházunkra is kerülni a sor, hogy felrakják reá a szükséges szobrokat? U. szobrász műteremében majdnem egészen elkészülve áll a hon czímerére támaszkodó nagyszerű főszobor, melly a homlok-parkány fölé van szánva, — de kiváltásáról szó sincs. — Mivel

*) Lásd P. H. 162 szám.

épen színházról szólunk, helyén látjuk az illetőket egy nem épen újdonságra, sőt nagyon is avult bajra figyelmeztetni. Valahányszor elmegyünk a német színház előtt a casino felé, mindig bizonyos neme az undornak fog el bennünket amaz utálatos zugoly szemléletén, mellynek orrbosztó s egészséget rontó büze szintolly kellemetlen, mint ezen zugolynak létezése egyáltalán s pedig annyira nyilvános helyen az illedelem és szemérenre nézve botrányos. Vajjon nem lehetne e czélszerű intézkedések által ezt megváltoztatni? E büzös rendtelenséggel szoros rokonságban áll azon körülmény, hogy némely berkoesik állomásait néha épen vasárnap délután tisztogatják, úgy hogy ez ocsmány munkát a legnagyobb hőségben történvén az arra menők szagló idegeit nem épen a legillatosban lepi meg. Más nagy városokban illyesmiket korán reggel szoktak végezni, s pedig naponként. Egyáltalán a tisztátalanság Pest városa eredeti bünei közé látszik tartozni; mit ér, hogy az országut egyik tetemes része tavál óta oly szépen ki van kövezve, ha azon a szemét és piszok ismét korábbi elhatalmazásával fészkelte meg magát? Ha már büntetés akar lenni a városi foglyok utca-söpörése, nem kellene engedni, hogy egész kényelemmel söpörgessenek, meg-megállva, s beszélgetve nemzeti hajdu uraimékkal, s az elmenőktől, néha nagyon is szemtelen észrevételekkel, dohányra pénzt kéregetve. Ide tartoznék még az is, hogy, mikor valahol esatornát tisztogatnak, az abból kihányt piszokhalmazokat ne hagynak ott éjszakára, mert kivilágított sötét utcáinkon vajmi könnyen belesüllyedhetni. — Sattler Cosmorámának kiállításá mult esütörtökön szünt meg. Szeretnők tudni, talált e annyi jutalmat a közönséges pártolásában a derek utazó, mint Hertz az ő kontár ügynevezett panorámáival, ki itt léte alatt négy ezer pengő ftet szedett fel. — Az idei műkiállítás augusztus 27kég fog még tartani. — A gyermekkórház javára tartandó sorsjáték nyereménytárgyai, mellyek Grasselli Antal kereskedésében kitétvék, valóban meglepő szépségűek, s csak ennel fogva is ingerelhetnének sorsvevésre olyakat, kiket talán különben a meleg emberszeretet kevésbé nógat részvételre. Sorsjegyek szerkesztőségünkél is kaphatók. — Tettünk már egy ízben figyelmeztetést az étlenkedő s főleg most az e napokban veszélyt hozható kutyák iránt, — de az, szokás szerint, mitsem használt; uton utfélen találkozhatni barangoló egészen eb-csapatokkal, s szemtanúi valánk egy legalább is tíz kutyából álló csoport marakodásának, melly azon méltó aggodalmat támasztá bennünk: nines e talán a marakodók közt dühös is? Mennyi bajt okozhat csak egy illy állat is! — A megemlített fővárosi bajok közé tartozik még az éretlen gyümölcs szemtelen árulgatása. Meg nem foghatjuk, mint hagyhatni minden figyelem nélkül e körülményt, mellynek számos betegség, főleg gyermekek közt, közsőni eredetét. — Nemzeti csizma! — igen igen, tréfán kívül. Van ugyanis szerencsénk nemzetesedési haladásunk egy dicsőséges adatával szolgálni, miszerint ezentúl már esizmánk talpain is hazánk czímerét viselendjük. A nemzeti casinó, s annak bajusztalan kovácsa közelében egy varga áruszekerényében láttunk illy eszimat kitéve. Valóban, a derek eszizaművész legalább is eszimatálpból készült érdempenzt érdemelne, mert illy rövid uton akarja vevőit megtanítani, mint kelljen hazánk czímerét legszorosabb értelemben porba tiporni. —

— Nemzeti szinpadunkon auguszt. 6án adatott először, s ismételve Sán. Zsidó hölgy, nagy opera Halevy zenéjével; mellyben Wurda úr Eleazar szerepében remekelt.

Magyar jelleme egy külföldön lakó hazánkfiának. — Örömmel közlünk t. olvasóinkkal egy kis adatot, melly bizonyítja, hogy a magyar vér külföldön sem válik vízzé, — s mellyet Wurda úr szíveségéből bírnak. Ugyanis Hamburgban lakik egy debreczeni származású, Vámosy nevezetű hazánkfi, ki mint vándor mesterlegény indulván ki szülőföldről bejárta Északamerikát, sőt Braziliát is, s végre Hamburgban letelepedvén olly szerencsés körülményekbe helyezkedett, hogy jelenleg a város gazdagabb s tekintélyes polgárinak egyike. Ismerősei mindnyájan tisztelik és szeretik az egyenes szívű nyilt jellemű Vámosyt, mikép is őt nevezik. A nagy tűzveszély alkalmával az ő háza s majorjai menten maradtak a lángoktól; — ő vendégszeretőleg nyitá meg ajtáit az oda tóduló, s menedékhelyet kereső sokaságnak, s a szegényebbeket élelem s ápolásban is részesíté. Némelyek azon észrevételére,

hogy talán denét kitérte visszaélnék, ra van gyázavart. — V. „Midőn vesmilly nemz nem mind Ezen egyet nőtétvén s jába, elég anyaföldér lékezetü ha

A kország nyári közg szokott tart 10 óraker tartatni. A vágo tárgya előzni, mil nel is sziv tát szives r tasanak be pal megelőz valasztottsá lésen mind mi részt ve t. ez. r. tag vől péld nek a titok átvétele irán 3ikán 1842

Vesz közgyülésü gyűléseken közgyűlésre zetesen I) ő Felsőég kapcsolatba zelebbi orsz kedék, pá het mi is zelebbi orsz küldendő l lesnek, az gyakorlatáb a k. előda és RR. szük nyilvános j mogymegye Bulgáriában törökhatalo tyénekné ait tett fel közrésztvét gyetlen bán dalomban l alatt nyög merények l ség, népjog egy alázo azon külön nyokban ig hető legjob eszközlöni olt, hol a bal tapodta elég az ül vében ő F esedezés r érteiben tatott egysz vallási vig javára is m ket tenni k most is hol fájdalom s rátságosan dőre nagy tányág fel szaggyülés vasutvonat lehet bevég pártolására közerdeke a haza sziv do vasutvo

hogy talán nem legtanácsosabb ily alkalommal mindenét kitérni, mert találkoznak rossz emberek. kik visszaélnék a jószággal, 's hogy jelszen az angolokra van gyanú, miszerint lopásra használják a közszavart. — Vámosy azt felelé szerény öntudattal: „Middő veszély fenyeget, a magyar nem kérdezi, milly nemzetbeli az, ki nála menedéket keres. — hanem mindenkit egyirant szívesen fogad be házába.“ Ezen egyetlen nyilatkozás, melly váratlanul rögtönzöttvén semmikép sem eshetik a kiszámítás gyanújába, eléggé bizonyítja, hogy ő meg nem feledkezett anyaföldéről. Bár volna külföldön több ily hü emlékeztető hazánkfa!

A Kisdudovó Intézeteket Magyarországnak Terjesztő egyesület szabályszerű nyári közgyűlése, melly eddigelő Medárd-vásárkor szokott tartatni, azidén f. aug. hónap 26-ikán délelőtti 10 órakor t. ns. Pest vármegye nagy teremében fog tartatni. A tanácskozásokat az egyesület hatáskörébe vágó tárgyak feletti értekezések felolvasása fogja megelőzni, millyenek beküldésére a t. cz. r. tagok ezenel is szívesen kéretnek. Kik az egyesület e vállalatát szíves részvétőkkel elősegíteni ohajják, méltóztassanak becses munkáikat a közgyűlést néhány nappal megelőzőleg alulírttal közölni, miszerint azok a választottáknak előlegesen bemutatassanak. A gyűlésen minden hazafi, ki az egyesület célzatában bármi részt veszen, szívesen fog láttatni. Együttal azon t. cz. r. tagok, kik az egyesület megjelent névkönyvéből példányait még kézhez nem vették, ezeknek a titoknokai hivatalban mindenkor eszközölhető átvétele iránt tiszteletteljesen szolliatnak fel. Pest aug. 31-ikán 1842. Kaeskovics Lajos egyesületi titoknok.

Veszprémből, augusztus 5. Évnyegyed közgyűlésünk f. hó 1én kezdődött, legelőbb is a közgyűlésben felvett 's fontosság tekintetéből e közgyűlésre halasztatott tárgyak vétettek fel, nevezetesen 1) Somogy megye azon felirásának, mellyben ő Felsége kéri, hogy a közkereskedési, 's ezekkel kapcsolatban álló tárgyaknak felvételét a legközelebbi országgyűlési kir. előadásiba sorozni kegyeskedjék, pártolásra e megét is felszólítván: jóllehet mi is ohajjuk a kereskedési tárgynak a legközelebbi országgyűlésen leendő fölvetelét, 's e végett küldendő követeknek annak idejében utasítandók is lesznek, azonban a kezdeményi-jognak ugy is gyakorlatában lévén az országos RR., azért e tárgynak a k. előadások közé leendő soroztatását e megye KK. és RR. szükségesnek nem tartják; 's az ország ezen nyilvános jogát veszélyeztetni nem szándékozván, Somogy megye felirása nem pártoltatott. 2) Vas megye, Bulgáriában, Boszniában és Hercegovinában, mint a török hatalom európai birtokaiba lakozó békés keresztényeknek a törökök általi kegyetlen zaklatásuk miatt tett felirását pártoltatni kérvén: ezen általános közrésztvéllel fogadtatott, 's kitűnően abból, minő kegyetlen bánásmódnak vannak a szomszéd török-birodalomban létező keresztények kitéve, milly vasvessző alatt nyögnek vallási tekintetben, milly borzasztó merények követték el folyvást ellenök az emberiség, népjob és 19dik század gunyára, ő Felsége egy alázatos felirásban megkéretni rendeltetett, hogy azon különben is a magyar koronát illető tartományokban így üldözött keresztények állapotjának lehető legjobb móddal leendő javítását kegyesen eszközölni méltóztassék, 's meglévén gyűződve, hogy ott, hol az emberiség és kereszténység jogai lábaltapodtatnak, hol a megváltó vallását követni elég az üldözöttekre, ott az ártatlanul szenvedők nevében ő Felsége kir. széke zsámolyához intézendő esedezés nem lehet sikertelen; a felszólító megye érteiteiben osztozván, ő Felsége megkéretni határozatott egyszersmind, hogy Moldv országban minden vallási vigasz nélkül szynlódó több magyar telepek javára is minél előbb célirányos és sikeres lépéseket tenni kegyeskedjék; többnyire az átírásnak még most is holt latin nyelven történt szerkesztése nemzeti fájdalommal észrevesztve fogadtatván, az átíró megye barátságosan felszólítatni rendeltetett, hogy jövődőre magyarul írjon. 3) Olvasatott a fumei kapitányág felirása, mellyben addig is, míg a jövő országgyűlése hathatósan rendelkezendik, a pest-fumei vasútvonal előmunkálatainak megkezdését, 's ha lehet bevégeztetését kéri ő Felségétől, 's felirásának pártolásra nem Fiumeért, hanem a haza közjára 's közérdeke tekintetéből e megét is felszólítván: ezen a haza szívet ama tengerparttal közlekedésbe hozandó vasútvonalnak napfénynél világosabb közhasznu

voltáról a RRk meggyűződve, Pestől Fiumeig status költségein építésének a jövő országgyűlésen sürgöltetése elhatározatott, és hogy ezen nemzeti közohajtás kivánta közlekedési vonal minél előbb létesüljön, 's más vállalatok által kártékonyan meg ne előztesek, ő Felsége alázatos felírás által meg fog kéretni: hogy addig is, míg e tárgy a jövő országgyűlés alkalmával felvétetik, hü népeit egyformán boldogítani ohajtó kegyessége szerint, a kivántató felméréseket 's előmunkálatokat, műértők által kincstári költségen megtétetni méltóztassék; a közlekedési eszközök közé pedig a vizesatornák is számittatván, az országgyűlési utasításokat készítő választmány oda utasítatott, hogy a Száva, és Kulpának vizesatorná által lehető legegyszerűsőbb móddal összekötendése tárgyában véleményét készítsen. 4) Turopolya közönsége a zágrábi tisztújítás alkalmával rajtok történt sérelem orvosoltatása végett tett felirását pártolás végett megküldvén: megilletődéssel vettük e minden jobb keblet elszomorító híreket, annál is inkább, minthogy ezen rendellenesség okának a minden párt felett lenni kellett, 's a rendet zavaró illirpárthoz vonzó egyik főfőszó mondatott. Turopolya közönségének az általános mellett közölt felirásban körülállásosan leirt események közmegegyezés és méltó beszánkodásra fakaszták a RRket 's a megsértett nemzetiség, a letapodott jogszerű szabadság, és a kigunyolt igazság hármassá kivántára, alattvalói hódolattal 's magyar hűségessé bizodalommal megkéretni rendeltetett ő Felsége, hogy ezen botrányos eseményeknek részrehajlás nélküli legszorosabb megvizsgálata után, a mindig aggasztóbban mutatkozó veszélyteljes illirpártnak a magyar nemzetiség, és a szent korona épsege ellen is mind inkább többet merészlő kárhazatos mozgalmaira leendő komoly figyelem mellett, a bűnösök ellen hazánk törvényei értelmében a legszigorúbb igazságot szolgáltatni méltóztassék; az átíró nemes közönség pedig hazafias érzelmeinek rokon szívvél lett fogadásáról tudósíttatni határozatott. Valóban lehetlen el nem keserednie a testvértársországot, 's azéval összeforrt alkotmányos szabadságát hön ölelő magyar kebelnek, ha a zágrábi tisztújításna: előzményeit, indító okait és folyamát figyelemmel kíséri 's látnia kell hosszú sorát azon guny és átokteljes szidalmaknak, mellyekkel a magyarok neve a Dráva és Száva vidéken méltatlanul illetetik! pedig a magyartörvényhozás az általa sürgölt nemzet nyelv 's nemzetiség felvirulása által csak az általános nemzeti értelmességet, egyetértést, erkölcsi erőt, az ország jólétét, boldogságát 's dicsőségét szándékozott kifejezni, és soha nem mondotta azt, hogy e honban, 's a Horváthországban lakozó bármilly néposztálytól nemzetiségének feloldozását kívánta volna, sőt számtalanszor kimondatott, hogy a magyar nem akarja nemzetiségét elfojtani, nyelvét előlni. — Mennél igazságosabb vala tehát a magyarok ezen törekvése, annál szomorúbb tapasztalni, milly roppant akadályokra és ellenszégülésekre talál szelid bánásmódja! Azonban bizton reméljük, hogy addig is, míg a jövő országgyűlés a pesti indítvány ellenére higgadt és komoly megfontolás alá veszi a horváthoni viszonyokat 's a kiegyenlítés és közkeszönös jóakarattal szemben jó sikerrel nyulhat ezen kegyes állapothoz, ő Felsége szigoruan eszközölve a törvények végrehajtását, 's ébren őrizve a nemzet legdrágább kincsét t. i. nemzetiségét, a mind inkább harapozó illir-panszlavmozgalmakat kegyesen elfojtani méltóztatik. 5) Olvasatott ns Bereg megyének még 1841. évi auguszt 23-án költ levele, mellyben a vegyes házasságok tárgyában kibocsátott egyházi rendeletek 's a római pápától független egyháznak alapítása iránt tett felirását, 's az erre nézve közbejött könyvvizsgálati visszaélésnek sérelmül lett feljegyeztetését pártolás végett közlé: miután e megye közönsége a vegyes házasság érdemében nézeteit kifejezte, az országnak a római udvartól való függetlenségét biztosító hazai törvények pedig ugy is elég világosak lévén, az átíró megyének, a magyar r. kath. hazai egyházat a római pápától egyházi dolgokban is egészen függetlenné tenni kívánó szándékában, mint nem helyes lettben egyáltalán nem osztozik; többire a törvényhatóságok szabad levelezési jogát az alkotmányos szabadság lényegéhez tartozónak itélvén annak akár a postahivatal, akár a törvény előtt ugy is ismeretlen könyvvizsgálati-uton akadályozását ama törvényszerű szabadsággal megegyeztetethetőnek nem találja; ennek következtében egy célszerű sajtótörvénynek alkotása iránti véleményezés az utasításokat készítő választmányra bízott. — Nem akarjuk

ezen logikai összefüggés-nélküli, 's pszichológussal teljes felirást részletesen taglalni, mert nincs időnk vesztegetni való, csak a költő szavaira figyelmeztetjük Bereg megyét: „Niteris incassum navim subvertere Petri, fluctuat, at nunquam mergitur ipsa ratis“ — a vallás hajójában ha a sokaság lenge portéka is, mint vitorla, miben idegen szél fú, annak szolgálja a papság, ha töredékeny is itt ott, mint árbooz, melly vízsi a vitorlát, de ha a hajó fenekén jó súly van, a vitorla és árbooz szétörnek felette, a nélkül, hogy a hajót felfordíthatnák. 6) Nyomban olvasatott Fejérek levele, mellyben kijelenti, hogy Beregnek felirását, mint ösztönözött az anyaszentegyház fejtől való elszakadásra 's a r. katolikusokra nézve aggodalmat gerjesztőt, a vallás és lélekismeret szabadságának érzetében nem helyesli, — mi a fentebbi határozat következtében tudomásul vétetett. 7) Fejérmegyének Pestről Debreczenen keresztül Erdélybe és Pestről Fiumeba vezető vasútnak statusköltségen leendő építése, egy nemzeti banknak felállítása 's azon részvételnek, mellynek valóságos folyami értéke névszerinti értékénél kevesebb, beváltása 's újabb pótlékpénznek veretése iránt tett általános pártoltatott. 8) Olvasatott Temes és Tornamegyéknek, magyar nyelven szerkesztett utilevelek mellett utazó magyaroknak a külső tartományokból visszautasításuk tárgyában tett általános, minthogy a magyar utileveleknek illő becsben tartását mind a nemzet méltósága, mind a viszonyosság elve megkívánják, ezen tárgynak a legközelebbi országgyűlésen leendő elintézése sürgölteteni rendeltetett. 9) Torontál megyének azon indítványa, hogy az országos választásokba a legmagasb kijelentés kihirdetése után a követek mindaddig bele ne szóljanak, míg a kijelentés közlése után külföldről utasítást nem kapnak, elfogadtatván, a jövő országgyűlésre utasításul fog adatni. 10) Szabadka ismeretes jeles körlevele véleményezés végett az utasításokat készítő választmányának kiadott. 11) Vas megyének a népnevelés tárgyában általános, miután e megye a nevelés ügyének országgyűlésen leendő tárgyalása iránt már rendelkezett, tudomásul vétetett. 12) Sziatányi Ullman Mórész, mint a magyar kereskedelmi bank helyettes-elnöke annak alapszabályait megküldvén, egyszersmind ime közügyemet, 's méltánylást igénylő ügy előmozdítására e megét is felszólítván: a megyebeliek szokott hirdetményekben fognak a részvételre buzdíttatni. 13) Vas megye az 1838. 14. t. cikknek a jövő országgyűlés alkalmával világos magyarazatát eszközöltetni indítványoztatván; véleményezés végett az utasításokat készítő választmány bízott meg. 14) Festetics Leo gr. mint a budapesti hangász-egylet elnöke a nyilvános énekiskola pártolásra szólítván fel e megét, a megyebeliek szokott hirdetményekben fognak buzdíttatni. 15) A nm. m. k. H. tanácsnak azon intézvénye, mellyben a deveseri uradalom által megittelt raboknak egyszere elveendő 40 botokkal fenytetésük rosaltatik, mennyiben törvénymagyarazatról van szó, az utasításokat készítő választmányának kiadatni rendeltetett; mi részünkről örömmel olvastuk ezen kegyes intézvényt, mellynek ezélja a kisebb mértékbeni botozásokkal előkészíteni a népet annak eltörlesztésére; csak humanisáljuk lassankint oh bírák! a bűntéteket, és humanisálódni fog a nép, mert ugyanazon kegy, melly bot alá nyomja az embert, tartóztatja lent a baromság körében. 16) A nm. H. tanács hallerkői Haller Ferencnek horváthoni báni méltóságra, ugy nemkülönben Úrményi Ferencnek a jövő országgyűlésig koronaöri méltóságra lett emeltetéséről értesítvén: ezen kinevezések „eljen“ kiáltással fogadtatván, e megyének örömezzete mind a két részről egy üdvözlő levélben fog tolmácsoltatni. 17) Előterjesztvén, hogy a katonaság részére megkívántó zab, szén és kenyér-adagoknak minődon leendő kiszolgáltatása iránt szükséges lépések volnaak teendő: ennek következtében 16 és- alszibiró urak kiküldettek, hogy járásaikban kérdeznék meg a helysegeket, vajjon természetben kívánják-e kiszolgáltatni tartozásukat, vagy pénzzel megváltani? 's e tárgyban jelentésüket szeptember 5-én csupán ezért tartandó közgyűlésre kellő intézkedés végett adják be. 18) A hadi fő-pénztárnak beadott jelentéséből az tűnt ki, hogy ezen katonai félév végével a tartozás ismét 19,268 pfittal szaporodott, 's e megye összesen 162,562 pf. és 41²/₃ kr. hadiadóbeli tartozásban van, — háziadóbeli tartozása pedig mintegy 40,000. pfira rug! 19) Grmanez Gábor ur lemondásával megürült Veszprém-járásbéli aladószedői hivatalra Szabó Antal megyei biztos ajánlatott főispán ő excelljának. 20) Országgyű-

ési utasításokat készítő választmányunk mindaddig nem kezdette meg munkálkodását, 's így ez uttal közfigyelmet igénylő más nevezetes tárgy nem került szónyegre. Sz. Istváni törvényszékeink augusztus 29-én kezdődnek. — Y.

Sz. Fejérvár, jul. 23. Lefolyt közgyűlésünk időszakából közfigyelmet érdemlő tárgyra nézve kell még kikérnem az olvasó közönség türelmét, azon fájdalmas tapasztalatnál fogva, hogy vannak, kik egy megye közéletéből, minden harmadik hónapban nemcsak igen nagyon meglepésnek egyetlennegy hírlapi közléssel, sőt boszankodnak, ha részletes előadás miatt a tudósítás két vagy három számon keresztünyulik. Illy rövid beelégedést, illy hallgatékonysági vágyat én mindenesetre szomorú jelenségnek tartok, 's ennélfogva bizodalmasan szólítom föl hazánk lelkes fiainak a közügyek iránti folytonos éberségét. Nem gondolhatok szomorúbb állapotot, mint volna az, ha megyeinkben a közgyűlések folyamán idején kívül nem történnek semmi a haza egyetemének figyelmére méltó. Ez azt bizonyítaná, hogy egész cselekvőségünk csupán közgyűlési szónoklatokban 's végzéseinknek papírosra halmozásában áll, de a cselekvő élet mezején munkáltság borong, 's a szavak elhangozásával megszünt minden közügy iránti szeretet, meg minden tényező, melly az olly igen örömet ajkainkon pengtetett haladási szellemet köztünk föntartaná 's nemzeti jólétünk gyarapodásán munkálkodásra ébresztené. Avagy nem azért hozunk-e megyegyűléseink végzéseket, hogy azok fogamatba is vétessenek; 's ha hisszük azt, hogy szó- vagy írott határozásbeli intézményeink közfigyelmre számot tarthatnak, nem kell-e hinnünk azt is, hogy a közönség. — az illető megyei közönség szintugy, mint az egyetemes hazai — kétszerte nagyobb érdeklődéssel venni tudósításainkat azon életreható eredményekről, mellyek a foganatosítás munkája által a megyei határozatok csirából áldáshozólag kifejtettek? Legyetek hát ébren, ti nyilvánosság emberei szóban és cselekedetben, kik örömet elvonjátok magatokat kártyaasztaloktól és élvezetvádaszattól, hogy rideg szobákban, a haza és közügy szent nevének tényleges tiszteletében néhány órát buzgó elmélettel töltötek, 's tapasztalások és elmélkedések gyümölcsit honfitársaitok szelentaplálékul lapjaink bármelyikében fölmutassatok. A valódi honfi annyiféleképp használ nemzetének 's hazájának, a hány módot neki sorsának Istene hatalmába adott; ha pénze van pénzzel, ha tanácsa van tanácsával, még pedig nemcsak szó hanem toll által is. Szavunkat csak egy társas kör, vagy kisebb nagyobb közönség hallja; — tollunk működését a nemzet egyeteme láthatja; 's kinek tehetségében van szólni és írni egyiránt, és mind a két uton nem hat, hatni nem akar, — az, fogalmam szerint, mellyel nemzet iránti polgár-kötelességekről bírok, csak félig polgár, mert félig teljesít kötelességét. — Ohajtom, ne irtam légyen e szavakat hiába! Cselekvőséget akarek velük ébreszteni; cselekvőséget névszerint azon tárgyra nézve, mellyet, mint e sorok elején érintem, közfigyelmre igenen méltónak tartok. S ez, a selymszét ügye. Ennek előmozdítása végett megyeinkben történtek már előleges lépések, mikép ezt januáriusi tudósításom alkalmával érintem; a gyümölcs azonban itt is lassan érett; az eredmény sokáig kétes volt; csak most lehetünk már biztosak mindkettő felől; mert a lefolyt gyűlések alatt ideiglenes társulat alakult 42 részvényes aláíróval, kik közül számosan nagyobb mennyiségű részvényt írtak alá, 's miután ideiglenes képviselői személyzetet alakítottak, ez ügyben a történetekről különösen ns Veszprém megyét is tudósítani határoztak, hogy ott is hasonló cselekvőség támadjon 's az ideiglenes társulat jövő october 25-ikére maga kebeleiből küldöttet nevezzen, kik a fejérmegyével állandó testületté szilárdulván, ne csak elméleti hanem gyakorlati kezelés által is népünk jövő jóllétének ezen ágát fejleszék, biztosítsák. Társulati elnökké Zichy Ödön gr., választmányi tagokká Cziráky János gr., Eischl János, Madarász László, Mérey Móricz és Salamon Lajos; jegyzővé Kunoss Endre; választottak ideiglenesen, mindegyikre aláírási ív biztatván, hogy minél több részvényes tag szerzéséről gondoskodjanak. Ugyaníly aláírási ivernek, számszerint 13-nak küldése határozatott ns. Veszprém megyéhez is az ideiglenes alapszabályok nyomtatványából közlendő példányokkal együtt, hogy az aláírók ismerhessék azon előleges föltételeket, mellyek szerint az ideiglenes társulathoz csatlakoznak; ennek állandóvá lételekor egyszersmind

az alapszabályok végelhatározására is befolyással leendő. — A társulatnak minél szilárdabb jövődjéje tehát a részvételi buzgalom 's az aláírási iverekkel bíró vagy bírándó tisztelt férfiak lelkesége által föltételeztetik.

Vidéki vegyes közlések.

Lugos, jul. 29. Minapi levelemben csak röviden érintetem az itteni vészt. Legyen szabad a gyászos emlékü esetre visszatérni. A tűz I. e. György városi hites házában ütött ki; keletkezte iránt tisztí nyomozás bizonyos eredményre nem vezetett ugyan, azonban valószínű, hogy a padlásra tett hamu által okoztatott a nagy, a feledhetlen szerencsétlenség. Ott, hol a tűz kiütött; sűrűn valának a házak építve; zsindelei feleleik régiek, a hőség nagy, nem esuda tehát, hogy pár perc alatt minden lángba borult; és ekkor szél keletkezett; most már a megye háza is veszélyben forgott, 's a segíteni és menteni törekvők minden erőködése meghiúsult; hihetetlen gyorsasággal, és megátolhatlanul terjedt a tűz, kavargó szél élesztette lángzón borítá a város nagy részét, iszonyú volt a zavar és kétségbeesés, mindenki a város végpusztulást jóslá, 's tehetlenség szállotta meg azokat is, kik előbb a kétségbeesés minden erejével a tűz elfojtásán iparkodtak. 6 óra tájban már mintegy 300 ház, és számtalan mellék-épület hamvadt el, 's reményleni kezdők, hogy a dühöngő elem, eddigi rombolásait elégeve lecsilapuland; de nem; egy nagyszerű áldozat vala még hátra; — a g. n. e. vallásának nagy részben rézzel, különben téglával fedett két tornyu pompás templomjuk volt, disze a városnak, disze a környéknek; senki sem hitte, senki sem gondolta, hogy ez is ki lehessen téve tűzveszélynek; itt keresének menedéket sokan, ide hordották vagyunk legjobb részét, ide mint legbiztos helyre küldék gyermekeiket; egyszerre híre terjed, hogy a templom jobb tornyának belseje ég! rémület és kétségbeesés ilt minden arcon, senki sem remélt többé, sőt attól tartának, hogy a város német része is lángok martaléka leend, 's illy körülmények közt szállott le az éj; de aludni, ugy hiszem, senkinek sem jutott eszébe. Másnap reggel, igen másnap reggel, — de nem, nem kísérem leírni azt, mit másnap reggel látunk! Hamburg leégett, 's milliókra megy kára, a kár ott hasonlíthatlanul nagyobb, de itt véghetlenül nagyobb a szerencsétlenség. Hogy a pusztulást képzelhessük, tudni kell, hogy a leégett házak nagyobb részben faból valának, soknál még a kémények is. Elég legyen csak azt mondanom, hogy a szomorú látvány a legkeményebb keblűek szeméből is könnyet facsart. Leginkább megindul az ember, ha a g. n. e. vallásuk egykor olly igen szép templomát szemléli; a megszokott díszes alakot keresi a szem, és romot lát, 's rémkép felnyuló füstös falakat. — Nyomasztó inség sulya alatt nyögnek a szegény tűzkárvalottak, de maga nagyszerűségében mutatkozik az emberbaráti részvét is; vannak számosan, kik nevezetes pénzmennyiségen kívül elelmi szerekkel, ruházattal, és épületi fával járultak, 's járulnak az emberszeretét szent oltárhoz. Midőn minapi leveletem irtam, ugy hittem, meg fogom nevezhetni mind azokat, kik nemes elszántsággal törekedtek oltani a tüzet, menteni embert, menteni vagyont; ugy hittem, meg fogom nevezhetni azokat, kik a mezteleneket öltönyökkel, az cheseket tápszerekkel ellátni buzongtak; de nem tehetem; a szerencsétlenség mindegyike azonban tud nevezni valakit, kiben életének, vagy vagyona egy részének megmentőjét tiszteli, ezeknek, és a számos jótékonyiságnak felsorolása lapokra terjedne; de nem szabad elhallgatnom Kiss András, és Jakabffy Kristóf alispán urak neveit; az egész közönség meleg hálája követi lépteiket, 's meg vagyok győződve, hogy a közohajtást teljesítem, midőn mind azokuak, kik az inség pillanatában örangyalpép működtek, és a fájdalom-sajtolta könnyeket letörölni, a nyomort enyhíteni siettek, 's ezek között különösen két alispán urnak ezennel nyilvános köszönetet mondok: — de meg kellemlítenem báró Ambrózy Lajos ő nagyságát is. ki július 22-ken Lugoson, 's így a leírhatatlan szerencsétlenség szemtanuja lévén, valamint maga részéről bőkezűen adakozott, ugy a kamrai urodalom részéről is megtette mind azt, mit tenni hatalmában állott, fényesen tanusította emberszerető érzelmét, és a kárvalottak az ő közbenjárásának sikerére bizton számíthatnak; — még van egy név, mellyet el nem hallgathatok: Ormos Zsigmond szomszéd Temes megyének szolgabiraja látván a pusztulást, haza sietett és kevés idő múlva kerületének helységeiből tápszerek érkeztek a kárvalottak számára: őt hozzánk nemkötő ro-

köszönettel, nem barátság köteleke; ő felebaráti szeretetből, távol az önzésnek csak árnyékától is tette, a mit tett, 's mi őt ezért csak becsülni tudjuk, 's én neki ismeretlenek az emberiség nevében szíves köszönetet mondok. — A kár összesen körülbelül 1 millió váltó forintra rug; egyébiránt újabb vizsgálatok szerint nem 18, hanem 8 emberélet veszett.

Szerényi F.

Lehetetlen a szerencsétlenség ügyében ujjalag nem emelni kéri emberbaráti szavunkat a honnak áldásban részes fiaihoz, köszönettelmácsolólag jelentvén, hogy a lapjaink 61-dik számában megirt segélyfellekhez ujjalag t. Nagy-Sándor Imre kalocsai-ereszkegyei főorvos, t. Reseta János professor ur pedig 5 ftot adakoztak ezüst pénzben.

A Szerkesztőség.

Pozsony, jul. 22-én. — Sokat hallék a pesti hajóhidnál elkövetni szokott botrányokról, sokat a körüle forgolódo szolgálatbeliek durvasága 's hanyagságáról; — nekünk is van hajóhidunk, pedig pompás, 's ha azon gyönyörűt, melly rajta keresztülmentünkben kies ligetkertünk árnyai közt ránk várokozik, a haszonbérlo embereinek itt sem igen dícséretes neveltségü találkozásit szívesen túrjuk is, marad, főleg a hidnak gyakori felnyitását illetőleg, nálunk is megróni való — elég. Ugyanis: hajóhidunk idő és körülményvalogatás, tekintet és figyelem nélkül, naponkint háromszor négyszer is megnyitattik, a mint t. i. a hibernálónek tetszik, vagy erszényére nézve ezélszerűbbnek látszik, 's a helyhatóság, ennek nyugalmas türese által a közönség ama gyanújának valóítását, melly szerint a köztékintet a hibernáló haszonvágnak folytonosan alárendeltetik, koránsem akadályozza. — A mindenható természetnek köszönjük ugyan, hogy éji álmunkból gyönyörű nyári reggelre viradván, szemünk az előttünk néhány lépésnyi távolságban felénk viruló ligetkert eleven zöldjén akadnak meg; — de a hajóhid körüli rendtelenségnek köszönjük, 's boszankodásunkban ezt átkozzuk mindig, ha természet-ajánlotta gyönyörűnk élvezendők, a hid felé sietünk, 's azt nyitva levén, a csak egy perczcel az előtt sokért fel nem cserélendett gyönyörűnkől visszalöketvén, az előbb felénk mosolygott élvezet helyett a közlekedés elzárása miatt halomra tódult utasok szekereivel felháborított porfellegben majd megfúlni, 's a gyönyörrel kinálkozó, de el nem érhető édenre, csak sajnálkozva pillogatni kénytelenítettünk, míg végre a nyitás és zárás körül foglalkozó ácsok gépszerű, hanyag, 's minden alkalommal legalább is ¼ óraig, sőt igen gyakran tovább is tartó eljárásuk után a közlekedés helyreállítását, czélunk felé siethetni alkalomhoz jutunk ugyan, de visszatérőben szinte előre tudjuk, hogy valamint előbb a Dunán túl, ugy most annak innen-sorsunkhoz egészen hasonlólag, vagy egyik, vagy másik parton kénytelenülnek vesztegleni; — estveféle ismét megnyílik a hajóhid, mert Bécsből gőzös jó, és így tovább; 's ez csupán azon egyszerű oknál fogva történik így naponkint, mert nincs rend, nincs kellő felvigyázat, de van újakon keresztülnézés, kegyelemosztás és megkülönböztetés — igazság helyett. Gyakran holmi apró, 's csak ideiglenes tető alá vett hajócskák keresztüleresztése végett a legszokatlanabb időben bontatik fel a hid, mert a hajósgazda a rendszert 2 ft. helyett 5öt vagy 10et ígér 's ad a hibernálónek; — gyakran gőzhajó számára nyitattik az fel, 's bár ez, szokott kikötőjéhez már rég oda helyezé is magát, a hid még is, botrányára az egész közönségnek, be nem záratik, mert holmi venyigével rakkott, vagy egyéb jelentőség nélküli apró hajócskák vártnak lefelé 's mig a ligetreszre szorult nagy néptömeg unalmában, 's idővesztése felett, boszankodó szavakra fakad, a pénzszedő bódéja előtt elbizott arezczal hatalmaskodó hibernáló, a Duna túlpártjára már kiszállt gőzösben fenekló argumentumot azon pillanatban is szeméi előtt látván, pipázva nevet accidentális nyereségének. — De ad vocem gőzhajó, nem lehet legalább futólag is meg nem említenem ama monopolisáló hatalmaskodást, mellyet a gőzhajótársaság nemcsak vizen, hanem szárazon, 's kép rajtunk, sőt a városunkkal mindig kapcsolatban álló idegen közlekedésen is gyakorol, fölibe kerülvén már magának a közlekedés gyakori megszakítása gátlását illetőleg több ízben siker nélküli lépéseket intézett helyhatóságnak is; ez ugyan is — a közönségnek kényelme, de főleg a közlekedés tekintetéből általában méltányosnak vallott ohajtását valósitandó,

ismételve is
ből leérkez
gőzhajó a
a hajóhid
gyeb hajók
sen történn
hidoni közl
zöskön jó
által ne es
a város eg
is segítve l
legalább po
kezve a fe
mindig elő
ha bár a va
ga tekintet
jóvá hagy
rea“ paran
lásával, m
úgy is elé
ismét csak
nyiben a g
zsonyi ügy
rehajlásná
partja ped
nál a kikö
nem nevez
mint szaba
hid minden
rozon egy

Sze

tünk: Ma
vos hazán
tőzkodott,
sába szer
dok nagy
nem kis
Rövid idő
társaságga
tizen nyol
tűnő jeles
lel bizony
kolai bizo
magyar or
Konstanti
nyelveni
hét évig f
onnan tov
zibünk vis
ritka tapa
méltánylá
telendi.

Zó

gyobb, 24
kek már r
meg öröm
ámbár em
csekely a
gész alko
magasb f
város kör
nyilvános
olly egyé
nevelés, s
gye van b
szeretett
György t
gyar nyo
lehető ta
két napi
magyar r
rendű ta
fontolóra
6, 7 vag
tik, vessi
nak még
is magya
is; a két
köz meg
hezebb l
tek, haj
's viszon
nyelven
tön felel
ismerete
melhető
nak egy
tők buzg
E nyilván

ismételve is úgy rendelkezett, hogy a naponként Bécsből leérkező 's rendszeresen más napig nálunk maradó gőzhajó a halpiacznál állapodván meg, 's számára a hajóhid másnap reggel, akkor t. i. midőn az, e-gyéb hajók keresztüleresztése végett, úgy is rendszeren történni szokott, nyitattván fel, ez által mind a hidoni közlekedésnek kedvezve, mind pedig a gőz-szökökön jönni menni szokott utasok itt szállásolása által ne csak a „hattyú“ és „zöldfa“ című, hanem a város egyéb részeiben létező vendégfogadásokon is segítve legyen. De a társaság igazgatósága, vagy legalább pozsonyi ügyvivőse, úgy látszik, szövetkezve a feljebb cím szerint említett fogadósokkal, mindig előrelátólag oda tudták vinni a dolgot, hogy ha bár a városi tanács rendelkezése, az ügy igazsága tekintetéből, már a nmlgu Helytő tanács által is jóvá hagyatott, egy, közben kieszközlött „re interea“ parancs védelme alatt, mind a közlekedés gátolásával, mind a közhajítás félretételével, egy pár ügy is eléggé dagadt-zsebü fogadósok kedvezőleg, ismét csak a réginel maradt. — No már uraim, mennyiben a gőzhajó-társaság, 's illetőleg tñ annak pozsonyi ügyvivője akaratossága alatt, a mondott részrehajlásnál semmi egyéb czél nem fekszik. Dunánk partja pedig mind a királyhegynél, mind a halpiacznál a kikötésre egyformán alkalmas és ezélszerű: nem nevezhetem a társaság nyakasságát egyébként, mint szabadalmát, mely szerint hajói számára a hid minden alkalommal megnyitandó, vizen és száron egyformán bitorló hatalmaskodásnak. =

Szegedről következő érdekes tudósítást vetünk: Maróthy István bölcsész-tanár, tudós orvos hazánkia, Asiából, hol tizen nyolcz évig tartózkodott, nem rég születéshelyére Szeged városába szerencsésen visszaérkezett. E tudós zarándok nagyszerű utazása, és tíz nyelvbeni jártassága nem kis nyereséget ígér nemzeti literatúrának. Rövid idő múlva Pestre utazandik, magát a tudós társasággal és orvosi karral érintkezésbe teendő. Ő tizen nyolcz év előtt orvosi tanulmányit Pesten kitűnő jelességgel végeztén, de orvostanári oklevéllel bizonyos oknál fogva magát elnem láthatván, iskolai bizonyítványival útját vette Asiának; hol is magyar orvos név alatt oly kedves és híres lön: hogy Konstantinápolyban az orvosi tudományoknak török nyelvi tanításával megbízatték, mely hivatásában hét évig fáradozván, Konstantinápolyból Persiába, 's onnan tovább utazott, míg végre a honvágy őt kö-zibünk visszahozta. — Bizton hisszük: miszerint e ritka tapasztalatú tudós honfit a pesti orvosi egyetem méltánylás tekintetéből orvosi diplomájával meg tisztelendi.

Zólyombul, július 29. Mult hónap 3. a nagyobb, 24én kisebb ág. v. t. tanodákba járó gyermekek már nálunk is magyar üdvözlő beszéddel nyiták meg örömmünepök alkalmával tanulmányaiknak aknáit; ámbar ezen törekvés, a köz haladásnak csak egy igen csekély adatról szolgál, 's sokkal csekélyebb is az egész alkotmányra nézve, hogysem a tisztelt közönség magasb figyelmét foglalkodathatná; de mivel tót-ajku város köréből merítetik a magyarság előhaladása, a nyilvánosságot megérdemli, annyival is inkább, mivel oly egyének által hozatik létre 's virágzásra, kikre a nevelés, szerencsésítés 's tökéletesítés nagy-érdeku ügye van bízva. Így tehát megjegyzést érdemel helybeli szeretett papunk Makónyi Pál úr, Mikulás és Petrovits György tanító uraknak az iskolák, népnevelés 's magyar nyelv ügyében lelkes pontossága; — örömmel lehet tapasztalni, különösen a kis gyermekek azon két napi nyilvános próbatéte alkalmával lelkész urunk magyar nyelv iránti tántoríthatlan lelkesedését, 's két rendű tanítónk buzgó szorgalmát. Vegyük csak fontolóra azon türelmet, mely egy tanítóban tót ajku 6, 7 vagy több éves gyermekek oktatására kívántatik, vessük szemünket azon kisdedekre, kik alig tudnak még tót anyanyelvökön elégségesen beszélni, már is magyar betűket ismernek, szótagnak 's olvasnak is; a két iskolás gyermekek szintugy mint lányok, köz megelégedésre, olvastak magyarul, némelyek nehezebb kiejtésű szavakat is szabályszerűleg ejtegettek, hajtogattak, gyorsan fordítottak tótul magyarra, 's viszont, nehezebb kitételeket is; némely magyar nyelven tanult tanulmányaikból tett kérdésekre rögtön feleltek, szóval: azon növendékek idejökhez mért ismeretekben dicséretes előmenetel jeleit adák, 's remélhető, hogy nemzeti nyelvünk törvényes kívánatának egykor megfelelelnek; mit is főképen az oktatók buzgó szorgalmának 's ügyességének köszönhetni. E nyilvános vizsgálat az ág. h. v. templomban tartat-

tott, a népnevelés kedvelők 's szülék jelenlétében. Magyar nyelven mondott megköszönő beszéd után a gyermekek eloszlottak.

Május 26dik napján a zólyomi h. val. esperesség ker. felügyelői megürült székébe, miután ttes zolnai Zolnai Lajos ur 28 évig fáradozó buzgósággal viselt hivataláról lemondott, radványi és sajókazai Radvánszky Antal megyénk nagyon tisztelt Iső alispánja ünnepélyes szertartások mellett iktatott. 12 tagbul, úgymint 6 egyházi 6 világi rendből álló küldöttség jelenlétében kis-gessenyei Gegus János ocsvai alesperes, ki egyébkint csak diák nyelven tartandó beszédre szólított fel, nemzetiségre 's a jelen századra ügyelven, főképen azon czélbul is, hogy ezen esperesi kerületben az egyháziak részéről a magyarság előmozdításai törekvést külsőképp is megmutathassa, magyar nyelven üdvözlé őt. — A városi törvényhatóságok, úgymint: Korpona és Breznobánya, a magyar nyelven nagyon haladnak, megyénkben helyezett több sz. kir. város közül legmagasb polczon állanak, a törvénybeli vitatkozások, sőt a tisztess rendiek társalgása is, magyar nyelven foly-nak. Zólyom, Beszterce- és Libetbánya városokkal a törvénybeli foglalatosságok diák nyelven mozdítottak elő, jegyzőkönyvek is ugyanazon nyelven vitetnek, de mind a mellett felsőbb törvényhatóságokkal egy idő óta törvényes nyelven leveleznek. Ezelőtt megyénkhez intézett diák nyelven fogalmazott levelek miatt a városi törvényhatóságok a szent törvények, valamint megyénk e részben tett végzésére figyelmeztettek, mi felette nagy benyomást tñ. Kardos A. —

Zala-Egerszeg, aug 1. Napjaink hűvesek 's esővel járnak, mind a mellett is július 29kén estvéli 10 órakor nagy szélvész és égődörgés támadván itt a villám le is ütött az ispotály utczában egy csizmadiamesternek fa-szindelyes házába tetemes veszély nélkül. A mint a falon lefutott, ehhez egy arasznyira levő leányka csak eszméletét veszítve, az asszonyval minden más baj nélkül maradt. A háztulajdonos csizmadia, ki inkább mezei gazda, fáradságos napi munka 's egy kis bor okozta mámorából fel sem ébredt, míg neje által fel nem költetett. Kárt okozott a villámannyiban, hogy a tetőfát megrepszettette, egy bundát és két zsákot pedig elégetett. A mult évben e háztól alig ezer lépésnyire ütött egy másik házba a villám.

B. Füred, jul. 20. (Elkészt). Azokhoz, mik e lapok hasábjain fürdőletünkről közöltetek, sokat lehetne 's kellene még toldani, ha Fürednek ez évben különösen mozgalmas életét híven tükrözni akarnók. Szólni kellene a közel vidékekre sürűbben tenni szokott kirándulásokról és sétahajózatokról, mely utóbbiak mindazáltal — részint a gyakori szél, részint más körülmények miatt is — csak gyéren történnek. Valahára megérkeztek színészeink is, mégpedig már (!?) e hó 11kén, mely napon előadásai sorát a „Csalódások“-kal kezdték meg; talán nem valami balsejtemény gyanánt, mintha akár ók a közönségben, akár öbennök a közönség csalatkozni fogna; ez utóbbi legalább mindenkor elég részvétet mutatott, valahányszor magát a személyzet, előadásainak jelessége által arra érdemesítette. 17iken az Arena is fölavattott „Miveltsg és természet“ című darab előadásával, mit nagy tüzijáték követte hat szakasz-bah Magdeburg által gyéren rendezve. — Vasárnapjainkat különösen érdekessé teszi a tájékrul betóduló földnép sokasága. Illyenkor ügyes psychologus előtt a legtanulságosb életkönyvtár nyilik meg, hol ismereteit a legkülönbemű adatokkal gazdagíthatja. Nem tartom érdektelennek érinteni, hogy fürdővendégeink sorát Berlinből jött két uri hölgy is diszesíti, kik mintegy hat hetet szándékoznak tölteni ezen általuk olasz hon vidékeivel mérközhetőnek talált szépségű fürdőhelyen. Tehát a messze külföld figyelmé is naprulnapra több irányban kezd honunkra fordulni; ohajtható, hogy — mennyire tehetségünkől függ — e figyelmet ne csak föntartani sőt nevelni iparkodjunk, mit, Füredre vonatkozólag, mind az illető földes uraságok kölcsönös egyetértés-től, mind pedig a szépítő társasággal összemunkálásával várni jogosítva hisszük magunkat, már csak az ujonan választott társasági elnöknek Czindery László őltgának reménynyújtó nyilatkozásainál fogva is.

Vázlata egy drámai jelenetnek. Kor: 1842. Jul. 30. Hely: M. helység. — Személyek: főszereplő: egy megyei tisztviselő; alszereplők: a tens úr fogd-megje, helységi bíró, 's két (apa 's fiú) jobbágy. — „Ma jön N. N. tisztviselő, remeg-teti a falut jövétele, mert ő pogány ember, Uram!“

— „Hallom, felelem, a körültem sohajtozoknak, — hallom, utjában sok száz botot osztott már ki.“ 'S ime jelen van, 's a szegény pór nép csakugyan retteg. Száma nincs a botoknak. Egy apának fia többek közt pénzberságra ítéltetik; hja de chez 6 bot ráadás; (a falu néhány lova, melyek őrzése sorszerint rajta volt, kárba tévelyedett éjjel) „ha pénzzel fizetem hibámat, tekintetes uram! ne fizessen akkor bürömmel is, kérem alázatosan.“ E szavak után a szokásos szidalmak aprólékos czifrazatai olly sűrűn özönlének le, a tens úr tens ajkain, mint birka-járáson esős időben a gomba terem; a hóhoz más 6 toldat-ik, 's rá is huzatik a legénykére. E műtétel közben ott terem az apa is, kérdeni meri jobbágyi hódolattal: mivel érdemelheté fia illy nyúaszt? Jaj nek! a tens elmében egy regényes gondolat villant meg az apát a fiú mellé huzatni, 's így egyuttal őt is amugy kancsukasan megtréfálni büneért, hogy szólni merészelt. „Hajdu fogd le ezt is!“ — A szegény apa eloson ugyan a színhelyről: ámde épen ez veszedelme a satellesnek, mert most ennek megfogatása 's megköztetése parancsoltatik a helység bírájának, ki enged a kénytelenségnek, 's csak-humar a farkas-gúzsba görbitett hajdút zsákmány gyanánt ura lábaihoz veti. Ez pedig őt tépi, öklözi, rugdossa, tagolja szíve szerint; e hős fáradozásból azonban már az illyesmire egészen készületlen bírónak is juta valami. Ő ténssége ugyanis ügyesen markára fordítja gyűrűjének aczel-koronáját, 's annak olly nyaklevest talál vasmarkával, hogy alatta megszédül, 's legszebb piros vére-vel aldozik halántéka tájáról. — A szerencsétlen apa az alatt földes uraságánál keres menedéket az önkény elől: ámde csalatkozott; mert épen innen adatott át az önkényes csapások alá, melyek számat sem én, sem más, de legkevésbé az olvasó, kinek műszerei rendes működését már ekkor a harag táj-téka elakasztotta.

Urak, urak! így becsültek-e hát tetteg az al-talatok elméletben olly keserű könnyekkel siratott népet, a magyar jobbágy-ságot, melynek valótan ténstén lelkén kívül alig van valamije; melynek nyakára kényuracsokul bor 's pálinka bódította kortes-csorda által toltatott fel magatok, erőszakkal 's any-i pénzárón, mely egy tisztikart kártartana, vagy egy vármegyének elegendő volna népe nevelésére: 's a paraszt-fizetést, vas-gyűrűs csapásokkal háláljátok! . . . Minek a szívnek amaz ábrándos érzélmése, mely a bot ellen hevül, mialatt ezt bódítólag forgatjátok markaitokban? így gúnyolja ki az elméletet az élet! minek halálos tusát vinni minden felsőség ellen, alkotmányi sz. törvényekre hivatkozni, százfejú önkény-szörny gyanánt festeni a felsőbbeket? ha semmi törvény sem gátol benneteket, ha ama kis-királyi gög-dicsőség, melynek kaka-koronáját erőszakosan emeltétek fejeitekre, önkényt s gall, önkényen gyujt. o tempora, o mores!

Marczali.

Nyilatkozás. Több gyanúsítgatások eltávoztatása tekintetéből nyilatkozatom, hogy a „Világ“ 57ik szá-mában foglalt 's Veszprémből közölt cikkek irásába semmi befolyással nem voltam. Költ Veszprémben augusztus 5én 1842. Kolossváry József.

Hírlapi kalászkok.

Pesti Hírlap (167.) „Kinczések“ című vezércikkében futólagos de tárgyú tekintet vet a korviszonyokra 's kipillant a távol jövőndőbe, melynek egét a háttérben tornyadó föllegek miatt derűhianyosnak látván, komoly önszemléletnek 's higgadt magabaterésnek szavaival figyelmeztet: mikép „az idő komolyan int, hogy a nemzet házi dolgait ne kés-sék rendbehozni, 's felejtse már egyszer aprólékos bekaegérharczérédekeit, miszerint min magunkkal rendben levén, nyugodt erővel nézhessünk elibe a jövőndő hozományunk.“ — Békaegérharczérédek-ről van imeitt szó. Mi e kifejezést egy nemzet ellenében méltánytalanságnak sőt tiszteletlennek nevez-zük; a közügyi érdekeknek akármely kised részét sem tudván illy mocsárilag semmely tekinteni, mert nézetünk szerint nemzetéletben nincs parányiság. Anyira okultunk egyébiránt mind statuspolitikai mind életphilosophiai tanulmányok 's tapasztalatok után, hogy az eseményeknek kiemelt nyomosságát viszonyok határozzák meg, 's nagy szerencsétlenség e viszonyoknak tekintetbevétele nélkül intézkedni, vagy intézkedőleg hatni akarni; mert igen könnyen olly viszás helyzetbe jő az ember, minőt mi a „bekaegérharczérédek“ szóban kifejezve látunk, minő fogva törpének kénytelen ismerni 's vallani ma, mit tegnap még óriásnak látott 's hirdetett. És ha amaz érdekek

mikről szó van, — csakugyan békaegérharczerek volnának: vajjon ki idézte elő, ki ápolta, ki terjesztette el azokat, „élethalál“ kérdések gyászpálástja alatt? — Igen könnyű volna kimutatnunk a magvető férfiút, ki amaz érdekek magvait elhínté, könnyű kimutatnunk a földet, mellyben azok meggyökereztek, hogy más élet-magvak csiráit beárnyékozzák; de fére a keserű szemrehányásokkal. Ember, ki feledni nem tud, nem tudhat megbocsátani! — Az „Értekezé“ben Csendes folytatja — nem ugyan levélcyclusát, hanem — szótöbbséggel 's kitérőregekkkel elárasztott közleményi modorát e czim alatt „Adótárgyi prolegomenák.“

Jelenkor. (63.) A szokottaknál velősebb czikk benne „Az űsiség és birhatlanság. II.“ Alapeszméjében, mellyet a P. H. 127. számában mondottak ellenébe szegez, tökéletesen osztozunk, hogy mikor az űsiség eltörültek, a birtokszerzethetőségnek nemzetérdek parancsolta korlátokat kell szabni; sőt a városi telkekre nézve már a jövő or. gyűlésen szeretők kimondatni, hogy újonnan megtelepülő mindaddig ne szerezhessen magának ingatlan vagyont, míg megmagyarosultságának a legkétségtelenebb bizonyítványait nem nyújthatandja. — A „Társalkodó“ vidéki szemle cikkének végfelében az ausztriai statusbevételek 's kiadások adatait közli.

Nemzeti Ujság. (63.) „Korunk ügyei“ rovatában „Visszaemlékezés“ főiratu cikkben történeti 's oklevélszerű fejtegetést ad Horvát- és Tótországnak honunk ellenébeni űsviszonyairól.

Hírnök. (61.) „Századunk“ -jában az adókérdés ügye fordul elő.

Athenaeum. (16) Szakismerettel bő cikket kezd meg „A vizgyógymódról.“

Regelő. (63.) Egy űrült naplóját közli, teljeset űrűlt ség jeleivel. — Pajkosdik Zajtayval, ennek az Athenaeumban megjelent, 's mult számú kalásza'nkban ismertett cikkelye miatt. A lapszerkesztő, Garay, e czivakodás miatt „kettős ovás“ -t iktatott lapjaiba; de a cikkből nem érthető tisztán ki vagy mi, kik vagy mik ellen; 's e furcsa körülménnyel fogva azt kell gondolnunk, hogy G. úr az „ovás“ szó valódi értelmét nem tudja, mit egyébiránt egy szép művészi folyóirat szerkesztőjének koránsem tulajdoníthatni vétekl, mert e szó a törvény tudomány körébe tartozik; már pedig Non omnia possumus omnes!

Magyar Gazda. (62, 63.) 62ik számában B e z e r é d y István folytatja vitakozását a puszták népesítéséről. — Gazdasági tekintetben figyelmet érdemelnek e számban: „A takarmányszükség megóvásának eszközei“ és Csizsik ur tapasztalása a „Weibel által annyira ajánlott, 's arcanum gyanánt árult páratrágyája készítmódjáról“ melly tekintetben Cs. ur Weibel felfedezését is azon haszontalan titkok közé sorozza, mellyel a könnyen hívő közönség annyiszor megkárosítottak, vagy legalább kizsebeltetik. — A gesztenyefa terjedtebb tenyésztése is e számban méltán ajánlottak. — 63dik számban Wittmann tanácsos legjelesb honi gazdáink veteránusa, ki az óvári urodalom virágzó állapotjában magának a legmeltóbb emléket emel, részletesen 's tanúságon adja elő a birklék istállótartásáról gyakorlati 's tapasztalással támogatott nézeteit. E cikk olvasását juhartó gazdáinknak nem lehet eléggé ajánlanunk. — Gáll urnak hordozható gőzkatlanairól szóló értesítés is igen érdekes.

KÜLFÖLD.

Franciaország. † * Páris, jul. 29. — Alig mutathat föl a történet nemzetet, melly oly szaturnusi falánksággal annyi kormányalakat nyelt volna el, mint a francia. Legfurcsább dolog e tréfánál az, hogy Európának számos nemzete oly szeretetreméltólag balga volt, miszerint vágyakodás, unatkozottság, önhietség, vagy mit tudom én minőség-ség-ből magát a főlhorkant szilaj lónak farkához kötni 's tükénbokron keresztül hurczoltatni engedé. E ló sok baleset által elveszté testének felét; ez ama münchenhauseni ló, melly 3 óraig állott a zablónál; — de hisz ezen anekdoton sokkal ismereteseb, mintsem hogy azt el kellene beszélnem. Most temédek ember bámulja e Rosinante-t; űtik verik, 's karczolt képeik daczára is akarnának vele még egy sétalovaglást tenni; de a gebe most űrömestebb nyugszik, hogysem torlaszokon ugráljon által. Ez képe Franciaországnak az utolsó események következtében. 'S a romboló párt most mégis inkább mint valaha reményli aranykorának földerültét. Teljesül-e vágya? Dulásra kerül-e a dolog Filep Lajos ha-

lálakor? Alig hiszem! Franciaországban sokkal jobban rendszerítve halad elő okos megfontolással a békés conservatismus, hogysem indulatos rázogatisnak engedne; igen jól tudják itt méltatni Talleyrand szavait: „le liberalisme n'est pas autre chose que l'ambition qui s'est fait principe, pour mieux tromper, et marcher en avant, en prenant pour base le chiffre des passions populaires.“

A sajtó már ugyancsak megkallózza a királyhelyettség kérdését. Ez igazán jó darab konc a politikai cerberusok számára. Leggonoszabb e czivodás körül az, hogy a korábbi időknek minden vádjá, minden szenvedéye újra föltámad az assemblée constituante, assemblée législative és Convention korából. Mennyivel jobb volna 50 éves villongás után, midőn minden pártnak van mit felejténie, van mit tanulnia, legalább a multak emlékére nézve közönyösséget tartani. 'S mégis milly eredmények láthatók! Így p. o. a National űs-népgyűlés összehívását kívánja uralkodó-választás iránti szavazás végett, feledvén a szabadelműek jós-ajjának e szavait: „Le peuple veut toujours le bien, mais il ne le voit pas toujours!“ — Orleans hg. halála után nem titkolható el ármányos kárörömét a Gazette de France; csak kissé virágos szavakkal idézte Vitellius e gyalázatos mondatát: A holt ellenség mindig jószagu! A Gazette de France egyébiránt ezt nem a romai történetből kölcsönzé, hanem a gyönyörűsége Medicis Katalintól, ki Coligny véres fejének megláttakor alkalmazá e szavakat.

Páris jul. 28kán. A Ledru-Rollin ur p ö r e julius 18kán tárgyalott a mayennei megye esküdtzéke előtt, melly űt négy hónapi fogságba 3000 frk pénzbírságba és a költségekbe marasztalta. — Guizot úr az új választások után nem az ellenzékűtől, hanem a conservatív követek tetemes számának lanygyosságától 's visszavonultságától tarthat.

Páris jul. 30kán. A nemzeti űrséget az Orleans hg. végtiszletelekor gyűlhelyeikre hívott dobszó a külvárosok lakóit temédek számmal csodíté a Seyne partjára, a béketerre, 's az elyeumi mezőkre.

Pouanban Arcisnál homok-ásás alkalmakor egy emberi csontváza akadtak régi hadi diszfégyverzetel, melly ugy látszik római korbéli; a többi közt egy nyak és karpereczet viselt tiszta aranyból, 's egy aczélkardot arany markolattal, egészen a világhódító kardjai szerint készítettet.

Nagybritannia. London, jul. 26. A jul. 23kai alsóházi űlésbe Mainzer német enekmester egy folyamodást adott be, mellyben egy énekiskola felállítására a köz pénztárból kér segedelmet. — Sharmán Crawford az északi írlandi népínségét rajzolja, 's mivel azt a gabonatörvényeknek tulajdonítja, czélszerű intézkedésekre szólítá a házat: de javaslata a miniszterium 's a többségnél szintolly kevés részvétet talált, mint az Angol- és Skótországok tekintetében tett hasonló indítványok. O' Connell legalább a szűkölködők iránti sajnálat kijelentését kérte. — A jul. 26kai felsőházi űlésben az alsóházból átküldött szegények törvénye javítását tárgyzó javaslat először és másodsor olvasatott fel. — Az új vámfokozat szerint a falragasz (cement) kivitelére vám vetettet, mivel a kormány ez épület-szert Angolországban könnyen kifogyaszthatónak véli; minthogy pedig azóta tett vizsgálatokból kivilágolt, hogy ezen aggodalom helytelen, 's mivel egyszersemind Hamburg építéséhez a falragasz nagyon kerestetik, annak vámentes kivitelét ideiglenesen megengedte. — A londoni tűz-kármentesítő társaság rövid idő alatt gazdasági biztositványokban tetemes veszteséget szenvedett; minek következtében ügyvivőinek utasításul adá, hogy illy nemű biztositványt minél kevesbet, 's csak miután a biztositó személy jellemét, 's a nép irántai hangulatát kipuhatólak, fogadjanak el. — Ross kapitány „Crebus“ és „Terror“ hajókkal a jégtengeren kiállott viszontagságaik után május 1jén Falkland szigetébe érkezett.

London jul. 27. A növekvő népínségről szóló részletek naponkint rémitőbbekké lesznek. A manleyi kőszénások béreik leszállítása miatt még folyvást nem dolgoznak. A vashámorok nem működnek, 's a vaskereskedés szörnyen csökkent. Skóciában Greenockban 35,000 lakos közül 15,000 élelem nélkül van! Mind e mellett a gazdagok olly megfoghatlan vakságban, 's olly nyugodtak maradnak, mintha minden a legjobb rendben volna. Wellington hg azon felszólítást, hogy ez ügyben lenne közbenjáró, ama kissé hiu mentegetéssel mellőzé: hogy neki a cabinetben nincs politikai állása. Ez okból azt mondja neki e lap, hogy 20 embert az éhenhalástól megmenteni, sokkal valódibb 's emberibb dicőség, mint amolyan

kétséges csatában mint a waterlooi, ezeket az úgy nevezett hősiségnek áldozni martalékul. A waterlooi hős 4 millió forint értékű arany 's ezüst asztaledényt bir, — az angol nagy birtokosok olly gazdagok, hogy némely európai status adósságait is kifizethetnék, — 's e dúsgazdagok csak 50,000 ft. sterlinget áldoztak az inségtől nyomorgatott nép segélyezését tárgyzó gyűjtésekre. — Jul. 25én a gyárvarosokból nagy küldöttség ment Peelhez, a dolgok veszélyes állapotjának ügyében, 12—15,000 chartistából álló gyülekezetet említettek, mellynek zászlóin „kenyér, vagy vér“ vala olvasható. Télien teljes éhség várandó.

London, julius 28kán. A szegényi törvények javítása iránt tett indítvány említett másodsorzi felolvasása előtt a felsőházi űlésben Wellington hg. és Stanhope gróf közt szóváltás keletkezett, 's noha a hg. a szegények védszónokának vallá magát, helyeslé az említett törvényeket, lord Stanhope pedig állítá, hogy e törvények a népre rendkívül nyomasztók 's azt rabszolgaságra juttatják.

Spanyolország. A Spanyolország 's Portugallia közti viszonyok mind inkább kedvezőbbekre változnak. A lissaboni udvarnál levő spanyol követ jul. 21én ismét elindult Madridból állomására. A portugál hatarszéli hatóságok engedelmet adtak egy spanyol ezred osztálynak, hogy a haramia csapatokat túl a határon Portugallia belsejében is űldözhesse. — Felső-Cataloniában Zurbano szokása szerint folytatja az igazságszolgáltatást. A haramiakkal bármilyen összeköttetésben állók felett vizsgálatot tartván közölök hatot agyonlővetett, jelesen a sebészt, ki Felipe sebeit kötözteté, a nélkül, hogy a hatóságnak bejelentette volna. Felipe egykor Sellera falvában egy gazdag lakost az isteni szolgálat alatt hurczolt ki az egyházból, 's 400 uncia fizetésére kényszeríté; Zurbano tehát szomszédait a 400 uncia kárpótlására ítélte, minthogy ezek mit sem tőnek amannak védelmére.

Espartero ismét értésére adá Don Francisco infansnak, hogy Madridból távozását ohajtja; midőn azonban e gyöngéd utasítást nem értené, erőhatásos módhoz nyúlt, 's megtagadá az élelemjét az infansból, míg Madridot el nem hagyandja, — minek következtében csakugyan utazásra látszik elszánni magát, 's pedig San Sebastianba, melly czéllra 20,000 fr. készpénz 's 100,000 re menő utalvány adatott rendelkezése alá. Espartero estélyei mindinkább súlyednek; minap egy szabó volt jelen, ki tiszt a nemzeti űrségnél.

Páris jul. 27kén. A madridi hírlapok nagyrészt még mindig egyes, 's gyakran csak egy oldalon nyomott lapokon jelennek meg, ugy hogy különféle tárgyakról kimerítő értekezéseknek rajtok elég hely sincs. — Navarában 's a baski tartományokban minden 400 real jövedelmű házbirtokos, vagy ugyanannyit fizető házbérlő esküdt lehet, ha különben a törvénszabta képességgel bir. Portugal határinál még mindig erős katonai űrcsapatok állomásoznak, kik nemcsak rablók, hanem az angol pamut árukkal mindinkább növekedő csempészkedés ellen is űrködnek.

Belgium. Brüssel, jul. 23kán. Franciaország a kereskedési szerződés által Belgiumot — a nyert engedményeken kívül — más országoktól elzárá, 's űn rendszerébe foglalá. Belgium „önkéntes“ hozzájárulta e szerződéshez, jelen kényszerült állapotjában, csak ironia. 'S jövőre ugy látszik, hogy a vám csak külső országok ellenében fog emeliétni.

Északamerikai egyesült statusok. A Standard szerint Tyler elnök az ideiglenes vámszabás ellen különüzenetben vetoját jelenté ki a congressusnak, mire nézve az egész statusszövegségben nagy ingerültség uralkodik. A képviselők hazában t. i. olly bill hozatott fel, melly szerint a fenálló vámszabásnak auguszt elsejéig kelle erőben maradnia, mert azt várták, hogy addig az egész kérdés el lesz döntve, s állandó alapra helyezve. Ehez javítvány is csatoltatott, melly szerint a statusbelki alapötke szándékolt elosztogatása szinte auguszt elsejéig vala tartandó. E törvényjavaslat ellen tehát Tyler határozott vetot monda; mi szerint várható, hogy a congressus jelen gyűlésében semminemű vámszabás nem menend keresztül. Az elnök nézetei 's okai előterjesztésében azon véleményét nyilvánítja, hogy a vámszedés alapjául az 1833ki ugynevezett „horizont“ húszpercentes vámszabás vehető, őszhangzólag ugyanazon évi választott bírósági oklevéllel, 's ű illy értelemben bocsáta ki körlevelei utasításokat a kikötők vámszedőhöz. Ugy látszik azonban, az érintett oklevél egy más czikke e tárgyban a lejáras idejére vonatkozólag további törvényhozárra utal, — 's e szerint igen kétséges, fog-e ezen ügynek

törvényes t
Mint hallik
nézethez k
tustörvény
ják megfiz
rikai törvé
hogy a tő
ez esetben
igen kárték
ban a rosa
izbeni fölke
az első, ige
zódott. A f
változtatás
A lázadó c
rel szétker
mintegy 20
tására 500
hírek költe
A New-Y
rint Ashbur
zások nem
határkérdés
ják, hogy
hozott mag
kére nézve
— Vanbure
zása közbe

27442. I
városa tanác
lői hitelezők
30ik napját
tik, Kólt sz.

27443. S
keblebeli lak
dületére f. é.
ki, egyszerst
gondnokká
közhírtétel
napján 1842.

28371.
Lamp Mi
nek határna
ki, 's perügy
vén, ugyane
szony hó 2ik

28374.
ben megbuk
Novákov
József Kaniz
vételére ren
september 23

Horváth vag
9re tüzetvén,
nemes Baboc
hitesüggyvéd,
Albanis Fló
véd, — No
Kaan Ferenc
utóbb Horvá
noknak Horv
János ügyvé
végett megir
évbén.

28393.
tése szerint
csodületnek
's perügyelők
nokká pedig
vén: ugyane
asszony hó 2

26611.
hogy Rozsny
hitelezőinek
táridőül tűzve
nácsnokot, p
hitesüggyved
gett megiratik

28394.
cza Lászl
pert határoz
ber 6kát tűz
nak Lengyel
ügyszét neve
Kisasszony h

28395. Z
tich Leop
csodpert hatá
tember 6k
noknak Fark
Szabó Sámuel
belszerle reo
asszony hó 2

26616. V
kihirdetés vé
tanácsa ottan
ellen csodper
september
igleni tömegg

Vegyes közlések.

A király Nemours hget a marnei hadmunkalati testület főparancsnokává nevezte. A gyalogvadászok, kiknek megalakításával Orleans hg vala megbizva, ezentúl Orleans-vadászoknak fognak nevezetni.

Több hirlap julius havát kormányok 's trón követelőkre nézve igen vészteljesnek jelöli. 1789ben történt a bastille lerontása, 1830ban az öregbb Bourbon-ág elűzése, 1833ben sűtő el Fieschi polgépelyét, 1841ben történt Bordeaux hg balesete, 1842ben Orleans hg halála.

— Madridban jul. 13kán a betűszedők frige még folyvást tartott. A szedők, 's a lapok kiadóival a könnynyomtató tulajdonosok külön tanácskozásokat tartottak; a politikai főnök pedig külön bizottságot rendelt ezen dolog felügyelésére. A lapok megjelenése még mindig gátolva volt.

— Chinábólazon hir érkezett, hogy Pottinger hadfőnök valószínű igyekszik szándékát, t. i. Pecking megtámadását vizenés szárazon. Reménylik, hogy a brit lofogó nem sokára Pecking falán lesz kitézve, 's a császár elfogadandja az angolok méltányos követelésit.

— A National azt veti szemőkre a többi lapoknak, hogy csak azért nem törődnek legkisebbit is a kormányzósági kérdésben a nemzet akaratjával, mivel főnökeik személyes hasznát tartják szem előtt.

— Jul. 19kétől tizenhat napra a bécsi udvar gysázt öltött az orleansi hg halála következtében.

— A heidelbergi örültek intézete egy hónap mulva Illenauba fog áthelyeztetni.

— Az Ami de la Religion tudatja az orleansi hg. abbéli végrendeleti akaratját, hogy véletlen halála esetében pompe nélkül temetessék el. De a miniszterek abbéli előterjesztésének, hogy mint trónörökösnek fényesen kell eltemetnie, a király végre engedett.

— Orvosi látélet szerint az orleansi hg. fejzásban halt meg, mellyben ütődés, szakadás, repedés, 's törés foglaltatik. A koponya háromszor volt eltörve.

— Moldovában létesülni készül a rég tervezett vasút, melly az egész országot északról délre hasítandja, úgy hogy déli végpontja Galacz leandne. Igy nemsokára a balti 's fekete tenger vaspályával lesz összekötve.

— A Prága felé vezető vasútvonalra nézve elhatározottak, hogy az, Olmütznál az északi pályával fog egyesülni, azonban Brünből oldalpályát is épülend, melly a Prága és Olmütz közti vonalban Tribunnál vágand, — hogy e szerint két vasúti vonal, egyik Brünön, a másik Olmützön keresztül vezetend Prágába.

Szerkesztő: Szevény József.

HIVATALOS JELENTÉSEK.

Csődök.

27442. Heves vármegye jelentvén, hogy érseki Eger városa tanácsa a Linz Blayér féle tömegesen követelő hitelezőknek megjelenésükre folyó évi augusztus 30ik napját tűzte ki; ugyanez kihirdetés végett megiratik. Költ sz. Jakab hó 26ik napján 1842. évben. 1—3

27443. Szabolcs városa tanácsa Kellér Mihály keblebeli lakos 's posztó készítőmester hitelezőknek csődületére f. é. augusztus 26ik napját határidőül tűzvé ki, egy szersmind pergondnoka Zlinsky Istvánt, tömegdondnoka pedig Simovits Istvánt kinevezte, ugyanez közhírtéssel végett megiratik. Költ sz. Jakab hó 26dik napján 1842. évben. 1—3

28371. Pest városa tanácsának felírása szerint, Lampl Mihály szalagkereskedő hitelezői csődületének határnapja 1842. évi szeptember 14re tűzvé ki, 's perügelőül Barabás Dániel hitessüggyvéd nevezetvén, ugyanez kihirdetés végett megiratik. Költ Kisasszony hó 2ik napján 1842. évben. 1—3

28374. Zala vármegye jelentése szerint, értékükben megbukott Redl Leopold, Redl Ferencz. — Novákovits József, és Horváth vagy Juhász József Kanizsa mváros lakosai ellen indított csődper felvételére rendelt határnap, 's pedig Redl Leopold f. évi szeptember 23ik — Redl Ferencz, Novákovits József és Horváth vagy Juhász József ellen pedig f. é. szeptember 9re tűzvé ki, 's Redl Leopold részére tömegdondnoknak nemes Babocsay János, pergondnoknak Horváth János hitessüggyvéd, — Redl Ferencz részére tömegdondnoknak Albants Flórián, pergondnoknak Horváth Mihály ügyvéd, — Novákovits József részére tömegdondnoknak Kaan Ferencz, pergondnoknak Horváth János ügyvéd, utóbb Horváth vagy Juhász József részére tömegdondnoknak Horváth János, pergondnoknak pedig Németh János ügyvédek nevezetvén ki; ugyanez közhírtéssel végett megiratik. Költ Kisasszony hó 2ik napján 1842. évben. 1—3

28393. Verőce vármegye törvényszékének jelentése szerint, borovai lakos Sharkits Vazul hitelezői csődületének határnapja f. é. szeptember 5re tűzvé ki, 's perügelőül Hoblik Márton rendes ügyész, tömegdondnoka pedig Vármegye István borovai jegyző nevezetvén; ugyanez közhírtéssel végett megiratik. Költ Kisasszony hó 2ik napján 1842. évben. 1—3

26611. Gömör vármegye első alispánja jelentvén, hogy Rozsnyó városa tanácsa Kruzsinzky Sándor hitelezőknek csődületére f. é. október 21k napját határidőül tűzvé ki, tömegdondnoka Benkner Sámuel tanácsnokot, perügelővé pedig nemes Szerecsen Lajos hitessüggyvédet kinevezte légyen. ugyanez kihirdetés végett megiratik. Költ sz. Jakab hó 19. napján 1842. évben. 1—3

28394. Zala vármegyeének törvényszéke ns Morozsa László alsó-őrsi közhírtokos tömege ellen csődper határozván, 's megjelenési határidőül f. é. szeptember 6kát tűzvé ki, egy szersmind ideigleni tömegdondnoknak Lengyel Istvánt, perügelővé pedig Hary József ügyész nevezte. Mi hirdetés végett tudtuladatik. Költ Kisasszony hó 2ik napján 1842. évben. 1—3

28395. Zala vármegyeének törvényszéke ns, Augustich Leopold kanizsai mvárosi lakos tömege ellen csődper határozván, 's megjelenési határidőül f. é. szeptember 6kát tűzvé ki, egy szersmind ideigleni tömegdondnoknak Farkas János kanizsai biztost, perügelővé pedig Szabó Sámuel ügyész nevezte. Miről e Szerkesztőség keblebeli lakosok részére közhírtéssel végett megiratik. Költ Kisasszony hó 2ik napján 1842. évben. 1—3

26616. Veszprém vármegye jelentése következtében közhírtéssel végett megiratik, hogy Veszprém mezőváros tanácsa ottani megbukott csapómester Deák István ellen csődper határozván, a hitelezők megjelenésére f. é. szeptember 30kát határidőül azzal tűzte ki, hogy ideigleni tömegdondnoka Surántzki János tanácsnok, perügelővé pedig Galamb József hitessüggyvéd nevezetett. Költ sz. Jakab hó 19. napján 1842. évben. 1—3

28524. Pozsony városa jelentése szerint Schintzi Albert helybeli polgár zongorakészítő hitelezői csődületének határnapján f. é. szeptember 26a tűzvé ki, 's pergondnoka Cservinka János tiszteletbeli főügyész nevezetvén, ugyanez kihirdetés végett megiratik. Költ Kisasszony hó 2ik napján 1842. évben. 1—3

26617. Veszprém vármegye polgári törvényszéke jelentése szerint, Kamondy Ferencz táblabíró, 's pápai lakos, — ugy nemkülönben Krausz Henrik izraelita berhidai haszonbérő ellen csődület rendeltvén, mind a kétfél hitelezőknek megjelenésére f. é. szeptember 30ka határidőül kitézetett. Ugyanez szokott kihirdetés végett oly hozzáadással megiratik, hogy vagyonbuktott Kamondy Ferencz részére tömegdondnoka Eöry Gábor táblabíró, perügelővé Kupritz Imre becsületbeli alügyész — Krausz Henrik részére pedig tömegdondnoka Sidó Ferencz bíró, perügelővé ugyanazon Kupricz Imre becsületbeli tiszti alügyész rendeltettek. Költ sz. Jakab hó 19. napján 1842. évben. 1—3

26856. Pest vármegye polgári törvényszéke által, abonyi lakos Timár János hitelezőknek megjelenésére f. é. szeptember 19ére tűzött határnap, szokott kihirdetés végett azon megjegyzéssel adatik tudatul, hogy ideigleni tömegdondnoka Moravecz István azon mezőváros második birája, perügelővé pedig Zseltyay Mihály hitessüggyvéd nevezetettek. Költ sz. Jakab hó 19dik napján 1842. évben. 1—3

26250. Buda városa tanácsának felírása szerint, Vassermann Jónás zsidó festő hitelezői csődületének határnapja 1842. évi szeptember 12re tűzvé ki, 's tömegdondnoknak Reischl Károly kereskedő, perügelőnek pedig Popovits Dömötör hitessüggyvéd nevezetvén, ugyanez kihirdetés végett megiratik. Költ sz. Jakab hó 19ik napján 1842. évben. 2—3

26855. Pest vármegye polgári törvényszéke jelentése szerint, vagyonban fogyatkozott Fuchs Jakab vörösvári izraelita hitelezői megjelenésére f. é. szeptember 19ik napja határidőül tűzvé ki; ugyanez környékeltetés végett oly hozzáadással mellett megiratik, hogy ideigleni tömegdondnoknak Keiner Vilmos vörösvári izraelita bíró, perügelőnek pedig Czuppon György hitessüggyvéd nevezetettek. Költ sz. Jakab hó 19ik napján 1842. évben. 2—3

26192. Keblezertei kihirdetés végett ezennel megiratik: hogy Fejérvár városa tanácsa keblebeli lakos Forster György 's neje Szigler Erzsébet hitelezőknek csődületére f. é. szeptember 5dik napját határidőül tűzte ki, perügelőül Malesevit János hitessüggyvédet, tömegdondnoka pedig Gilly Jánost kinevezvén. Költ sz. Jakab hó 19ik napján 1842. évben. 3—3

26857. Pest vármegye polgári törvényszéke által néhai Kenedics György tömege ellen csődületi perben, az illető hitelezők megjelenésére f. é. szeptember 19re kitézött határnap szokott kihirdetés végett oly hozzáadással adatik tudatul: hogy ideigleni tömegdondnoknak Bod Dániel megyebeli esküdt, perügelőnek pedig Körnöczy János tiszteletbeli alügyész nevezetettek. Költ sz. Jakab hó 19ik napján 1842. évben. 2—3

26855. Pest vármegye törvényszékének jelentése szerint, kiskőrösi izraelita Bruszt Izrael hitelezői csődületének határnapja f. é. szeptember 19re tűzvé ki, 's perügelőül Zsadoszky Antal, tömegdondnoka pedig Raksányi József kiskőrösi jegyző nevezetvén; ugyanez közhírtéssel végett megiratik. Költ sz. Jakab hó 19ik napján 1842. évben. 2—3

26860. Pest vármegye jelentése szerint, vagyonban fogyatkozott Gráner Herman izraelita hitelezői csődületének határnapja f. é. szeptember 19re tűzvé ki, tömegdondnoka Sándor János számbéki jegyző, perügelővé Horváth Móricz nevezetett; m

25526. Pest városa tanácsának felírása szerint, Feiler Xav. Ferencz gyártulajdonos ellen a es. k. alsó-ausztriai nemesek bírósága megkeresése következtében, e városban létező vagyonára nézve is a csődület elrendeltetvén, az illető hitelezők összegyűjtésére 1842. évi október 11ke tűzvetett ki határnapul; perügelővé pedig Hengelmüller Mihály hitessüggyvéd nevezetett; más kihirdetés végett tudatul adatik. Költ sz. Jakab hó 12ik napján 1842. évben. 3—3

26621. Az erdélyi kormányzék megkeresése következtében ezennel meghagyatik: hogy Riess József nagyszabenyi vagyonbuktott kalmár hitelezőknek csődületére f. é. augusztus 24re tűzött határidőt keblezerte közhírté tétesse. Költ szent Jakab hó 19dik napján 1842. évben. 3—3

Csödszünetések.

27189. Rév-Komárom városa tanácsának jelentése szerint Bondi Antal ottani szapanosmester hitelezői barátságosan megegyezvén, az ellene indított csődper itéletileg megszüntetett, más 1841. szeptember 6kán 31225. sz. alatt kelt körlevél folytában híresztelés végett ezennel megiratik. Költ sz. Jakab hó 26ik napján 1842. évben. 1—3

27445. Buda városa tanácsának felírása szerint, Vassermann Jónás ottani izraelita 's kékfestő hitelezői barátságosan megegyezvén, az ellene rendelt csődper megszüntetett; más f. é. július 19én 26250. sz. a kelt körlevélre hivatkozólaz szokott kihirdetés végett megiratik. Költ sz. Jakab hó 26. napján 1842. évben. 1—3

28875. Pest város tanácsa jelentése szerint, Mülter Antal helybeli polgár 's lókereskedő hitelezői barátságosan megegyezvén, az ellene rendelt csődper megszüntetett. — Más f. é. június 27én 24072. sz. a kelt körlevélre vonatkozva közhírtéssel végett megiratik. Költ Kisasszony hó 2ik napján 1842. évben. 1—3

26874. Pest városa jelentése szerint, Koh n J a k a b házaló zsidó valamennyi hitelezőivel barátságosan megegyezvén, az ell-ne elrendelt csődület bíróság meg-szüntetett. Miis az 1841. december 21kén 43751. sz. a. kelt körlevélre hivatkozólóg közhirritétel végett ezennel megiratik. Költ sz. Jakab hó 19. napján 1842. évben. 3—3

Váltótörvényszéki Idézésék.

480. Granichstäden Simonnak szamosújvári lakos Balbuk Bogdán mint panaszolt ellen 430 v. frt 48 kr. iránt indított váltóperében a f. évi 294. sz. a. költ idézési végzés panaszolttnak törvényszabta uton megkül-detvén; miután mult hó 28kaig mint a tárgyalásra kitézett határnapi megidézése feöl sem válasz nem érkezett, sem maga személyesen meg nem jelent; nevezett Balbuk Bogdánnak ezen váltótörvényszék előtti megjelenésére a II. 213 § a értelmében f. évi october 6ik napja tüzetik ki. Költ a debreczeni kir. váltótörvényszéknek 1812. évi augustus 1jén tartott üléséből. Szent-Imrey Lajos helyettes jegyző. 1—3

481. Granichstäden Simonnak erdélyi nagy-fejedelemségbe kebelezett Torda városában lakó Bilus-

ka Jakab alperes ellen 754 vfr. 30 kr. iránt indított váltóperében a f. évi 292. sz. a. költ idézési végzés nevezett alperesnek törvényszabta uton megküldetvén; miután mult hó 28kaig mint tárgyalás végett kitézett napig idéz-tetése feöl sem válasz nem érkezett, sem maga szemé-lyesen meg nem jelent; említett Biluska Jakabnak ezen törvényszék előtti megjelenésére a II. 213. § a értelmé-
ben f. évi october 6dik napja tüzetik ki. Költ a debreczeni kir. váltótörvényszéknek 1842ik évi augustus 1jén tartott üléséből. Szent Imrey Lajos helyettes jegyző. 1—3

482. Granichstäden Leopoldnak erdélyi nagy fejedelemségbe kebelezett Torda városában lakó Bilus-ka Jakab ellen 705 vfr. 40 kr. iránt indított váltóperék-ben a f. évi aprilis 28án 293. sz. a. költ idézési végzés alperesnek törvényszabta uton megküldetvén; miután mult hó 28ig mint az evégett kitézett határnapi megidéz-tése feöl sem válasz nem érkezett, sem maga személye-
sen meg nem jelent; nevezett Biluska Jakabnak ezen első bíróságu váltótörvényszék előtti megjelenésére a váltó-törvénykönyv II. 213. § ahoz képest f. évi october 6ik napja ezennel kitézetik. Költ a debreczeni kir. váltótörvény-

széknek 1842. évi august. 1jén tartott üléséből. Szent-Imrey Lajos helyettes jegyző. 1—3

Váltósemmisítési hirdetmény.

5174. 1842. A pesti első bíróságu kir. Váltótör-vényszék részéről Musch Ferencz folyamodására közhir-rétetik, hogy egy Pesten folyó esztendei mart. 15dik 628 pengő fról saját rendelkezéssel kibocsátott folyó eszt. Jánosfóveteli vásarkor Pesten fizetendő, és Lönicker Károly által elfogadott váltója elveszvé, a váltóbirtokosa ezennel felszólítatik, hogy magát e f. e. augustus 31től számítandó 45 nap alatt ezen Váltótör. széknel ja-lentse, különben az érintett váltó megsemmisítetnek fog kijelentetni. Költ Pesta a kir. első bíróságu Váltótör-vényszék 1842ik esztendei julius 28. napján tartott üle-séből. 3—3

26859. Pest vármegye törvényszékének jelentése szerint, vagyonbukott De r a S á n d o r hitelezői csödu-letének határnapja f. é. n o v e m b e r 7re tüzetik ki, 's tömeggondnokká Gozdu Emanuel, perügylővé pedig Pomucz György hitesüggvéd nevezetvén, ugyanez közhirritétel végett megiratik. Költ sz. Jakab hó 19. nap-ján 1842. évben. 1—3

Hivatalos fölszólítás.

E Város kórházi, és adószedői pénztárában létező tetemes hiány e Tanácsnak bejelentetvén, a mennyiben ezen hiány kipótlására Schumayer György kórházi, úgyszinté Langer Márton, és Duliczki József adószedőhivatali volt tisztviselőknék már bírói zár alá vett vagyona elégséges nem lenne, mindazok, kik Schumayer György, Langer Márton, és Duliczki Józsefnek akár még kiadott kötelezvény mellett, vagy más cím alatt tartoznak, akár pedig más azokat illető, de még fel nem fedezett vagyonnak birtokában vannak, annak tüsténti bejelentésére azzal szólítatnak fel: hogy illy tartozásnak, vagy pedig vagyonnak későbbi felfedeztetése esetében az említett hűtelen pénzkezelő tisztviselőknék tekintendők, és mint ollyak fenyték alá vonandók lesznek. --

A Mezei Naptár gaz-dagi népi Kalandárium 1842. évi folyamata megjelent. Tárgyai kö-vetkezők: Naptár: I. Egyházi szám-lálás. 2. Változó ünnepek. 3. Négy kántor. 4. Holdfény változatai. 5. Évszakok 6. Nap és holdfogyatko-zások. Tisztít: A fels. uralkoló ausztriai ház. Magyarország polg-főkormány- és törvényzékei. Ma-gyarország 's a részek vármegyei 's szabad kerületeinek tisztikara. Gazdasági tárgyak: A magy. gaz-dasági egyesüetről. Gazdasági is-meretek és tanácsok: I. Mikor és mékép kell szántani. II. Nehány szó a takarmányozásról. III. Lovakról. IV. Szarvasmarha-tenyésztésről V. Téli istállózásról. VI. Gyümölcsfa-tenyésztés és nemesítés. Vegyes tár-gyak: Eleltudományi cikkek. Er-kölési tanácsok. Magyarok kroni-kája Magyarország földleirása. Mu-lattató történelmek. Példabeszédek magyarazatai. Hasznító és okta ó közmondások. Költemények: Mák Baudi Paprikás versek. Népdalok. Közönséges vásárok Magyarorszá-gban. Borjázási idők, kamatot és költség-részellet mutató táblák.

Ennek jelentése mellett, mid-dön mindazon hazafiaknak, kik a mult évi folyamat terjesztését szí-ves fáradozásaikkal 's illetőleg bő-kezűségükkel pártolva segíték, az egyesület köszönete ismételtetik: jelen folyamata is mindenki pártfo-gásába ajánlatik. Egyszermind azon t. cz. hazafiak, kik az átvett példányok árát mainapig sem küld-ötték meg, ennek teljesítésére a hozzájuk intézett levélbeli felszól-ítások következtében ujonan kért-ettek. Költ Pesta a magyar gaz-dasági egyesület titoknokai hivata-lában. (Boruztca 219. sz. a. Boron-kayház emeletében) augst. 6. 1842. Kacs Kovics Lajos, egyesületi titoknok.

Diszes készületű
Bécsi Billiardok
illő áron kaphatók
országuton
a pesti terményudvaron.

HASZONBÉRLETI HIRDETVENY.
Meltóságos gr. Károlyi István gazdasági főtisztvisége részéről közhir-rétetik, hogy az Hevesmegyében kebelezett Poroszló mezőváro-si Palota című vendégfogadó, mihéz felsessio szántóföld, és hat hold kaszálló rét adatik, f. e. se-
ptember 5dik napján Poroszlón a számtartói hivatal-szobában árve-rés utján 1813dik évi januar 15ő napjától kezdve 3 vagy több esztende-re haszonbérbe fog adatni: - vállalkozni kívánók sziveskedjenek magokat 250 pgo fr. bánatpénzzel ellátni. 1—3

Jelentés.
A juhgyapju-tenyésztő t. cz. uraknak tisztelettel jelentjük, mi-kepen Pesten az országuton levő, 's az 1838ki árviz felszínén sokkal magasabban épített

Pesti Terméktárunk

terjedelmes raktárakkal, juhgyap-jak berakására akképen van ellát-va, hogy az különösen a kisebb mennyiségű gyapjuval bíróknak — kik azt eladás végett ide szállítják — igen alkalmas, mert mi efféle küldeményeket megmérve, minden-kítől, az ország törvényei szerint, tetételül elvállalunk, mellyek su-lyát jegy és szám szerint a törvé-nyes utasítás után vezetett és állan-dóan a lerakóhelyen levő raktár-könyvbe a t. cz. tulajdonos megne-vezésével pontosan bejegyezve, róla kivonatot adunk, a gyapjut el-külön-ött osztályba rakatjuk, 's a mikor kívántatik, a városi suly-mérő szerint ismét átadjuk.

Bérlet-, munka- és megméri-si díj fejében, az átvételkor, minden gyapju gönyölegér (Balle) 30 krt számítunk egy évnegyedre, melly egyik vásártól a legközelebb köve-kezőig tart. — A városi mérűdj, az átadáskor, mint mindig gyakor-latban volt, a vevő és eladó által arányosan viseltetik.

Ezen rakhelyek hasznáat cz. gyapju-tenyésztő és kereskedő urak részére ezekben áll:

- a) Megkiméltetvén a költséges raktárak keresése miatti fáradsá-gtól — gyapjuikat bármikor küldhet-ik vagy vihetik.
- b) Nem kénytelenítetnek e-gyéb foglalatoságaikat elmulasztani és az egész. vásáridő alatt a gyapjutárnál vevőkre várakozni, hanem, ha kívántatik, mindig je-lenlevő raktárnokunk által a vevő uraknak, vagy pedig alkuszaiuknak (mivel néhány kieszközölt személy az üzéréség könnyítése végett mind két részről kívánatos) bizonyos idő rendeltethetik, mellyben a tulajdo-nos urak az ár végett értekezhetnek.
- c) A gyapju jó, biztos és szá-raz rakhelyen elkülönözött osztály-ban levén, sem a vevő urak nem félhetnek, hogy a gyapju nedves-ség által sulyosbodik, — ellenőrségül szolgálván erre az átvétikönyvbe tekintés —, sem pedig a tulajdo-nosok nem károsodhatnak.
- d) A különemű gyapjuk rak-tárának ezen egy helyre összponto-sítása által az eddig gyakraan ká-ral nélkülözött igazi piaci ár és arány tudomásába jutnak a tenyész-tő és vevő urak.
- e) Azon esetben, ha a tenyész-tő urak bennünket a nálunk letet-gyapjunak világosan meghaároztott árérti eladására megbízának, min-den díj nélkül az utasítás szerint hajtandjuk végre megbízásunkat.

Azon t. cz. gyapju-tenyésztő urak tehát, kik raktárainkat hasz-nálni akarják, az érdeklétt helye-
ket naponkint megtekinthetik 's az-
oknak czélszerűségéről — mellyet
már több tenyésztő urak elismernek
— önmagok is meggyőződhetnek.
Ezenkívül van még nálunk több
elkülönözött raktár kiadandó.
Kunewalder testvérek
nagykereskedők Pesten. 1—3

Legújabb szedetű
igazi cseh komló
illő áron kapható
Kunewalder testvéreknél
országuton a pesti terményudv. ban.

Könnyen szállítható vas-takarékúzhelyek.

Mindenféle nagyságu, legújabb szerkezetű takaréktűzhelye-
ket a t. cz. aldírtmál legjutalmash-
áron már készen kaphatni. Egyéb-
iránt előadg rendeléseket is, melly-
eket gyorsan 's pontosan teljesi-
tend, czélül tűzvéni ki: a t. cz. kö-zönség bizodalmat mind czélszerűen alakított takaréktűzhelyeivel, mind pontos szolgálatával teljes mérték-ben megnyerni.

Albrecht József lakatosmester; lakása Pesten a Keeskeméti utcában 40t sz. a. 1—3

Hirdetmény.
A nmgv. kir. udv. Ka-mara rendeletéből közhirre tétetik, hogy augst. 26 és 27en a szokott délelőtti és utáni órákon Buda fővá-róstól ¼ órányira fekvő Budaörs k. koronai helységben 150 darab két éves mustra kos, mintegy 300 db spanyol eredetű mustra anya, és 130 's néhány darab két éves ürü, nyilvános árveréssel tüstinti kész-fizetés mellett el fognak adatni. 1—3

Árverési hirdetmény.
M. szlavniczai gr. Sándor Mó-ricz ur bajnai urodalma részéről közhirre tétetik: hogy f. e. szeptember 15ő napján délelőtti órákban Bajnán a tisztartói iróteremben az alább megjegyzett urodalmi haszonvételek az 1843. évi januar 1jétől kezdve 3 egymásutáni évekre nyilvános árve-rés utján haszonbérbe adataknak m.

- 1) Bajnán az uraság bolja-hozzá tartozandó lakházzal, nem kü-lönben a pálinkaház 3 kazánnyal 's több ahoz tartozó eszközökkel, 24 ötörre való istállóval, úgyszinté helyben a pálinkamérsi joggal.
- 2) Bajnán az ugynevezett két hegyközi egykerektű patakmalom 20 hold szántófölddel és 2 kas-zás réttel.
- 3) Nagy-Sápon a mészár-szék, bolt és pálinkamérsi jogai, melly mészárszékhez a koresma is hozzá kapcsolva van, hol az uraság hora méretű, 's ehez járul 20¹⁵/₁₀ hold szántóföld és 2 h. rét.

- 4) Sári-Sápon az ugynevezett öreg malom 4 kerékre.
- 5) középső „ 3 „
- 6) Farkas „ 3 „
- 7) a bolt és pálinka mérsi jogai.
- 8) Gyermelyen a bolt és pá-linkaház két kazánnyal 's eszközökkel 12 ötörre istállóval; továbbá a pálinkamérsi joga Gyermely-en és Pusztá Gyarmaton úgyszinté a hamuz-ir-főzés ahoz tar-tozó épülettel, mellyekhez 3³/₄ szán-tóföld és egy konyha-kert járul — Ezen előszámlált haszonvételek bérleti kívánók elegendő bánat-pénzzel ellátva az érintett határnap-ra, időre, és helyre meghivatnak. A haszonbéri feltételek a bajnai tisztartói iróteremben minden időben megtudhatók. 1—3

Hirdetmény.

A nmgv. m. kir. udv. Kincstár birtokához tartozó, 's Bereghme-gye Vásáros-Námény mezővárosá-ban helyezett rész jószág, melly áll egy nagyterjedelmű Curiából 's abban találtató keményanyagú 6 szobával, konyhával, kamrával, pinczével, és kertvel ellátott lak-ház, egy ló, és szarvasmarha ist-álló, 's a székérszinnel, hozzá tartozó szérűskerttel együtt, továbbá egy keményanyagból épült több ezer pozsonyi mérő életet elfogad-ható öt emeletű magtárból minden évben használható egy tagban ma-jorsági 276 hold szántó, más tag-ban pedig 42 hold kaszálóföldből, mellynek egyrésze nevezetes gyü-mölesséssel van ellátva királyi ki-sebb haszonvételek országos vásár-náves, és a tiszai rév esztendőnkint összesen 372 fr. 43¹/₄ kr. ez. pénz-ben a kamrai birtokra eső jövede-lembeli summából, ezenkívül a kö-zelebbi urberi rendezet szerint öt jobbgyútelek egyenkint fél, kettő pedig egyenkint egynegyedrész ur-bérletki külső állományokkal ellát-va, nemkülönben 4 majorsági zsel-lér a Tisza vízében szabad halá-szathól, és az ugynevezett Ludé-nyos tóiban szabad nádvagásból: folyó évi szeptember 15ő napjától kilencz egymásután következő évre folyó évi augustus 16ik napján nyilvános árverés utján a helyszí-nén Vásáros-Náményban a legfőb-bet igérnének haszonbérbe fog adat-ni. Mihez képest a kibérleti szándé-
közők 10 pCent bánatpénznek, mi-előtt az árverésben részesülének, letétele, 's e haszonbérlet telje-sen biztosító tehetségek tudatása, és hiteles igazlása mellett megh-ivatnak — irásbeli ajánlatok is, mel-lyek illő 10 pCent bánatpénzzel el-látvák, elfogaditnak, de csak ugy, ha egy nap az árverés előtt a vásá-rós-náményi kir. kincstári ispánság-hoz beadattak, 's ezen ajánlatok-ban azon nyilvános kifejezés lézen: hogy az ajánló magát, minden szer-

ződésbeli egyes pontok feltételei-nek aláveti: zsidók e haszon-bérlésben részt nem vehetnek, a szerződési feltételek a magyar kir. udv. Kamaránál, a máramrosi kir. igazgatóságnál, tiszaujlaki k. számtartóságnál, és a vásárosnáményi k. ispánságnál megtekinthetők. 2—3

Hirdetés.

A nmgv. m. kir. udv. Kamara jóváhagyásából közhirre tétetik: hogy e folyó év augustus 30án reg-geli 10 órakor Bács vármegyében kebelezett Palánka mezővárosában az ottani uradalmi tisztartóságnak irószobájában 514 öl fűrészelt, és a Dunapartján rendes ölebbe rakott hasáb tölgyfa nyilvános árverés ut-ján eladandó lesznek.

A venni szándékozók a fönt kitézett napra és helyre tiz százt-
töfő bánatpénzzel ellátva, ezennel meghivatnak. 2—3

Bírói árverés.

A dunáninni kerületi táblá-nál özvegy Fekete Gáborné felpel-
ressége alatt Dacsó Adám ellen hozatott ítélete következtében bí-rói foglalás alá vett, n. Honthme-gyében kebelezett Keszikőcz hely-sége határában fekvő nemesi bir-tok, jelesen 167¹/₂ pozsonyi mérő szántóföldek, 16 székér szénát ter-mő kétszer kaszállható rét, egy egész telkes jobbgyú, 's a közle-gelő használatá f. e. october 5kén Keszikőczon tartandó árverés ut-ján el fog adatni. Kelt Süllykén ju-lius 31én 1842. V l a d á r L á s z l ó t. Honthmegye főszbirája mint vég-rehajtóbíró. 2—3

A „Schematismus Ecclesiasti-cus J. R. Hungariae et partium ad-nexarum atque M. P. Transylvaniae“ f. esztendei pesti Jánosfóveteli vásárra kész. 's a t. cz. előfizetők által elvitethető, valamint készpén-zen is megszereshető leszén. A k-egyetemi könyvnyomó-intézet ré-széről. Budán julius 31. 1842. 2—2

Juh-eladás.

Mgos fr. Eszterházy-örökösök számtartói hivatala részéről: 30 db Elec-fajú hágókos, 105 db idei, 77 db tavali; 730 db 3—4 's több éves ürük; nemkülönben 104 db idei, 114 db tavali, 's 760 db 3—4 's több éves nemesített 's tenyészté-re alkalmas birka f. e. sept. 9kén Heves m. városában tartandó árve-rés utján eladatik fognak. Heves julius 24. 1842. 3—3

Árverés.

A kir. egyetemi templommal szemközti lévő kir. ügyigazgatósági házban — különféle tudományos tartalmú könyvek, mellyek közt számos romai, és görög Klassikus találtatik — f. e. augustus 22kén árverés utján el fognak adatni. 3—3

Tulajdonos: Borsos Márton. — Nyomtatja Trattner-Károlyi uriuteza 453.

Megjelenik lap minden Hivatalos tud den hirdetm

Nem-rend bér

MAGYAR Házid adó. (XI) egyesület tar vizsgálatok 184 léseinek progr jérből: levélből (Nyilatko levél. — Erd

KÜLFÖL met vámegy Dániától elsz (Orléansi hg mondatik.) N saeléseket galmak). E elnök 3dik v dulóját ünnep esztelenség.

TANZA vonia KK és 27kén. K n ifjuság számla és ugar nélk Hivata

cs. Bazil kano nokot pedig sebben kin

cs. a temesi fötar elfogadni, ruházni. 's a pesti tanácsos: c

(Orszá a bélyeg- legalkalma csekék val tekinték lehete, 's vaslatban kellő a említett b nek ('s ig mellett) a eső tárgy beni tehe maradnak többi polg mi hogy többiek k senek, s hiányában P. Hirlap pábani ma

Magy Sla

C

*) Ered nro 3 Magy oklev iromá vevé vemb küldő